

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs : 600 F per jaar

Postchekrekening nr. 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

De Rekestprocedure (z.g. Vrijwillige Rechtspraak) in het Nederlands Burgerlijk Procesrecht⁽¹⁾

Reeds in het Corpus Juris werd onderscheid gemaakt tussen *iurisdictio contentiosa* en *iurisdictio voluntaria*; zie 1.2.D.1.16 (Marcianus) :

« Omnes proconsules statim quam urbem egressi fuerint, habent iurisdictionem, sed non contentiosam, sed voluntariam : ut ecce manumutti apud eos possunt tam liberi quam servi et adoptiones fieri » welke tekst door Hulot in 1803 als volgt in het Frans vertaald is :

« Tous les proconsuls, après être sortis de la ville, ont une juridiction, non contentieuse, mais volontaire ; par exemple, on peut faire avant eux des émancipations, des affranchissements, des adoptions » (2).

Terminologie.

In het Nederlandse recht wordt ook onderscheid gemaakt tussen contentieuze en vrijwillige rechtspraak. Hieromtrent heerst veel verschil van mening en verwarring. De wetgever heeft terzake geen duidelijk standpunt ingenomen ; de jurisprudentie laat verschillende opvattingen toe en in de literatuur treft men een grote verscheidenheid van theorieën aan. Ik laat thans mijn eigen subjectieve opvatting volgen.

De navolgende onderscheidingen zijn naar mijn oordeel identiek :

- I. Contentieuze rechtspraak - vrijwillige rechtspraak ;
- II. Eigenlijke rechtspraak - oneigenlijke rechtspraak ;
- III. Dagvaardingsprocedure - rekestprocedure ;
- VI. Gewone procedure - speciale procedures ;
- V. Procedure eindigende met een vonnis - procedure eindigende met een beschikking.

Op al deze onderscheidingstermen is critiek mogelijk.

Op I. omdat in vele gevallen van z.g. contentieuze rechtspraak geen rechtsstrijd aanwezig is (b.v. verstekzaken ; zaken, waarin geen verweer wordt gevoerd zoals bij de meeste echtscheidingen), terwijl in vele gevallen van z.g. vrijwillige rechtspraak een heftige strijd tussen de verzoeker en de gerekestreerde (verweerder) plaats vindt. Bovendien kan aan de term « vrijwillig » geen zinvolle betekenis worden toegekend.

Ad II. In vele zaken van z.g. vrijwillige rechtspraak spreekt de rechter evenzeer recht als in gevallen van z.g. contentieuze rechtspraak.

Ad III. Zaken van z.g. contentieuze rechtspraak van gen gewoonlijk met een dagvaarding aan, maar zij kunnen ook op andere wijze ingeleid worden. Zaken van z.g. vrijwillige rechtspraak van gen gewoonlijk met een rekest aan, maar zij kunnen ook op andere wijze beginnen, b.v. met een mondeling verzoek of ambtshalve.

Ad IV. De zaken van z.g. vrijwillige rechtspraak berusten steeds op speciale wetsbepalingen ; in zoverre kan men inderdaad van speciale procedures spreken. De zaken van z.g. contentieuze rechtspraak zijn in hoofdzaak gefundeerd op algemene wetsartikelen en kunnen in het algemeen wel als de gewone procedure, zoals tot in finesses geregeld in het eerste boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (= Rv.), gekenschetst worden, maar er zijn ook tal van speciale procedures, gebaseerd op speciale wetsartikelen, die tot de rubriek van de z.g. contentieuze rechtspraak behoren.

Ad V. De zaken van z.g. contentieuze rechtspraak eindigen met een vonnis. De zaken van z.g. voluntaire rechtspraak eindigen gewoonlijk met een beschikking, maar de wetgever noemt deze beschikkingen soms vonnis (b.v. bij ondercuratelestelling, bij adoptie, bij faillissement).

De meest gebruikte en gemakkelijkste terminologie is « gewone procedure » voor de contentieuze rechtspraak tegenover « rekestprocedure » voor de vrijwillige rechtspraak. Derhalve zal ik deze termen in het vervolg gebruiken. Een korte omschrijving ervan zou kunnen zijn :

Een *gewone procedure* is die, welke uitvoerig geregeld is in Rv. boek I ; zij vangt in het algemeen met een dagvaarding aan en eindigt met een vonnis.

Een *rekestprocedure* is een van de vele speciale procedures gebaseerd op een bepaald artikel van het B.W., W.v.K., Rv. of een van de talrijke bijzondere wetten. Zij vangt nooit met een dagvaarding aan maar begint op een der volgende wijzen :

- een schriftelijk of mondeling verzoek ;
 - een vordering, requisitoir of voordracht van het Openbaar Ministerie ;
 - of ambtshalve,
- en eindigt met een beschikking.

Onderscheidingscriteria.

Er zijn vele pogingen gedaan om *materiële* criteria ter onderscheiding van gewone en rekestprocedures te vinden maar deze pogingen hebben geen succes opgeleverd (3).

Het is de taak van de wetgever om duidelijk aan te geven of de rechtzoekende in een concreet geval een gewone of rekestprocedure moet instellen. Schrijft de wet een rekestprocedure voor, dan geschiedt dit in vele gevallen — maar helaas niet altijd — door gebruik te maken van een der volgende termen: verzoek, verzoekschrift, rekest, beschikking.

Meestal is het wel duidelijk welk soort procedure de wetgever bedoeld heeft. Is dit niet het geval, dan zal de wet geïnterpreteerd moeten worden.

Op welke gronden kiest de wetgever tussen de gewone en de rekestprocedure?

Daar de wetgever de keus bijna nooit motiveert, is de beantwoording van deze vraag soms niet eenvoudig. Is er geen tegenstander denkbaar, dan kan er alleen sprake zijn van een rekestprocedure. Is er wel een tegenpartij denkbaar, dan kiest de wetgever de rekestprocedure waarschijnlijk om een of meer van de volgende redenen: omdat de rekestprocedure in het algemeen sneller, soepeler en goedkoper is, minder aan formaliteiten gebonden is, de rechter vrijheid ten aanzien van het bewijs geeft en de rechter meer gelegenheid biedt tot persoonlijk contact met belanghebbenden en tot het spelen van een actieve, leidende rol.

Soorten rekestprocedures.

Er zijn vele honderden soorten rekestprocedures en jaarlijks worden er nieuwe door de wetgever gecreëerd.

Op vele wijzen kunnen zij enigszins gerubriceerd worden. Een rubricering zou b.v. kunnen zijn:

I. Er is alleen een verzoeker, geen tegenstander (b.v. verzoek van voogd tot machtiging van verkoop van goederen van zijn pupil, art. 433 B.W.).

II. Er is wel een tegenpartij, maar deze behoeft niet te worden opgeroepen (b.v. verzoek van verlof tot het leggen van conservatoir beslag).

III. Er is een tegenpartij en deze moet wel worden opgeroepen om gehoord te worden (b.v. verzoek tot nietigverklaring van de inschrijving van een merk, artt. 10 en 12 Merkenwet).

Een geheel andere indeling zou kunnen zijn:

I. Verzoeken betreffende termijnen, b.v. tot verkorting van de dagvaardingstermijn (art. 7 Rv.).

II. Verzoeken betreffende benoeming, b.v. van een: voogd (o.a. artt. 152a, 284, 304a, 374i, 380, 382, 389, 396, 417, 424 B.W.);

bijzondere voogd (art. 315 B.W.);

curator (o.a. artt. 503, 505, 1173 B.W.);

curator ventris (art. 379 B.W.);

bijzondere curator (art. 360 B.W.);

bewindvoerder (o.a. artt. 495, 519, 1026, 1030, 1067 B.W.);

onzijdig persoon bij boedelscheiding (art. 1117 B.W.);

notaris bij boedelscheiding (art. 1120 B.W.);

deskundige (o.a. artt. 444, 536, 1124 B.W., 459, 724 W.v.K.);

bewaarder (o.a. artt. 1128 B.W., 56h W.v.K., 506 Rv.);

liquidateur vennootschap (art. 32 W.v.K.);

arbiter (art. 624 Rv.).

III. Verzoeken tot ontheffing, ontzetting of ontslag, b.v.:

ontheffing uit ouderlijke macht (art. 374 B.W.), uit voogdij (art. 423 B.W.);

ontzetting uit ouderlijke macht (art. 374c B.W.), uit voogdij (art. 419 B.W.);

ontslag van voogd (o.a. artt. 388, 391, 416, 417 B.W.).

IV. Verzoeken tot machtiging, vergunning, verlof, toestemming, goedkeuring, enz. van bepaalde handelingen, b.v.:

verlof huwelijk minderjarige (art. 94 B.W.);

toestemming aan echtgenoot tot het sluiten van bepaalde overeenkomsten, indien andere echtgenoot die toestemming weigert (art. 164a B.W.);

goedkeuring tot het maken of wijzigen van huwelijksvoorwaarden tijdens huwelijk (art. 204 B.W., 799 Rv.);

machtiging voogd tot verrichten of nalaten van bepaalde handelingen (o.a. artt. 433, 437, 438, 439, 1722 B.W.);

goedkeuring van door voogd te sluiten overeenkomsten (artt. 434, 436 B.W.);

verlof tot het leggen van conservatoir beslag (o.a. artt. 303, 722, 727, 735, 757a, 758, 764, 770a, 770h, 808a, 825, 826 Rv.);

verlof tot tenuitvoerlegging van beslissingen van arbiters (exequatur: art. 642 Rv.);

verlof tot tenuitvoerlegging van beslissingen van rechters van vreemde Staten of van in vreemde Staten gegeven arbitrale beslissingen (exequatur: artt. 985, 993 Rv.).

V. Verzoeken tot bepaling van uitkeringen tot levensonderhoud (o.a. artt. 820, lid 2, 826, 828a Rv.; artt. 468, 469, 471 B.W.).

VI. Verzoeken tot beslissen van bepaalde geschillen tussen echtgenoten (artt. 160, 161, lid 3 en 4, 162, lid 2, 163, 164, laatste zin, 164a, lid 2, 165 B.W., juncto art. 798 Rv.), tussen voogd en toeziende voogd (artt. 444, 446 B.W.), tussen voogd en meerderjarig geworden pupil (art. 457 B.W.), tussen eigenaren van appartementen (artt. 638l, 638r B.W.).

VII. Verzoeken tot nietigverklaringen van bepaalde besluiten van aandeelhouders van een naamloze vennootschap (art. 41e W.v.K.) of van besluiten van eigenaren van appartementen (art. 638l, lid 1, B.W.) of van inschrijvingen van merken (art. 10 Merkenwet) en verzoeken tot ontbinding van arbeidsovereenkomsten (art. 1639w B.W.) of van stichtingen (art. 15 Wet op Stichtingen), enz.

VIII. Alle overige op speciale wetsartikelen berustende verzoeken (vele honderden soorten).

De beschikkingen, waarmee rekestprocedures eindigen, zou men kunnen onderscheiden in:

I. Constitutieve beschikkingen (b.v. benoeming van voogden, enz., handlichting, ondercuratelestelling, ontheffing, ontzetting, adoptie, nietigverklaring, ontbinding).

II. Niet-constitutieve beschikkingen (b.v. machtigingen, goedkeuringen, veroordelingen tot betaling van uitkeringen en schadevergoedingen).

Mengvormen.

Er komen ook mengvormen voor, b.v. procedures betreffende aanvulling of verbetering van akten van de burgerlijke stand. Deze beginnen met een rekest (art. 829 Rv.) en eindigen met een beschikking (door art. 832 Rv. «vonnis» genoemd), indien de rechter geen belanghebbenden laat oproepen (appel dient bij rekest te worden ingesteld). Beveelt de rechter wel oproeping van belanghebbenden (art. 830 Rv.), dan wordt het een gewone procedure (art. 831 Rv.), eindigende met een echt vonnis (appel dient dan bij dagvaarding te worden ingesteld).

Verschillen tussen rekestprocedure en gewone procedure.

Boven hebben wij reeds vermeld :

- a. veelal vangt een rekestprocedure met een rekest, een gewone procedure met een dagvaarding aan ;
- b. een rekestprocedure moet op een bijzonder wetsartikel gebaseerd zijn ;
- c. er is geen algemene regeling van de rekestprocedure in eerste aanleg ;
- d. bij de gewone procedure moet er een gedaagde zijn ; bij de rekestprocedure is een tegenpartij geen vereiste (bij de meeste rekestprocedures is er echter wel een tegenpartij) ;
- e. de gewone procedure eindigt met een vonnis (gemotiveerd, in het openbaar uitgesproken), een rekestprocedure met een beschikking. Tenzij de wet anders bepaalt, behoeft een beschikking niet gemotiveerd te zijn en wordt zij niet in het openbaar uitgesproken.

Verdere verschillen zijn o.a. :

- f. het « audiatur et altera pars » geldt voor rekestprocedures slechts indien de wetgever verhoor, althans oproeping, van de gerekestreerde heeft voorgeschreven. In diverse gevallen heeft de wetgever ook verhoor van andere personen voorgeschreven (b.v. ouders en voogden van minderjarigen : art. 902 Rv., de raad voor de kindbescherming : art. 902a Rv.) ;
- g. de rechter geeft in rekestprocedures meer vrijheid dan in gewone procedures. De voor gewone gedingen geldende bepalingen betreffende het bewijs en de verdeling van de bewijslast zijn niet toepasselijk. Bewijsaanbiedingen kunnen zonder meer gepasseerd worden. De rechter kan desgewenst zelfstandig bepalen wie hij als getuigen of deskundigen wenst te horen ;
- h. in rekestprocedures wordt de verliezende partij niet in de kosten van de wederpartij veroordeeld, tenzij de wet anders bepaald heeft ;
- i. beschikkingen kunnen in het algemeen niet uitvoerbaar bij voorraad verklaard worden, behoudens bijzondere wetsbepalingen ;
- j. de bepalingen betreffende het aan vonnissen toegekende gezag van gewijsde zijn op beschikkingen niet van toepassing ;
- k. de bepalingen betreffende verstek en verzet gelden niet voor rekestprocedures. In bepaalde rekestprocedures heeft de wetgever echter het rechtsmiddel van verzet toegekend ;
- l. tegen beschikkingen is geen derdenverzet mogelijk (in de praktijk is in het algemeen weinig behoefte aan dit rechtsmiddel wegens de veelal ruime mogelijkheid van appel tegen beschikkingen door belanghebbenden) ;
- m. ook het rechtsmiddel van rekest civiel kan niet tegen beschikkingen worden aangewend (behalve bij adoptie ingevolge art. 344m B.W.) ;
- n. voor appel en cassatie inzake rekestprocedures gelden afwijkende bepalingen.

Bij het creëren van rekestprocedures worden door de wetgever soms enige van bovenstaande verschillen verkleind, b.v. door voor te schrijven dat de gerekestreerde moet worden opgeroepen, dat de beschikking gemotiveerd en in het openbaar uitgesproken moet worden, dat de beschikking uitvoerbaar bij voorraad kan worden verklaard, dat de verliezende partij in de kosten kan worden veroordeeld, enz.

Appel.

De wetgever van 1838 heeft één artikel gewijd aan appel van beschikkingen in het algemeen en wel art. 345 Rv. :

« Het hoger beroep van beschikkingen op requesten

wordt bij den hooger en regter insgelijks bij requeste aangebragt.

» Hetzelfde moet worden ingesteld door dengeen, die zoodanige beschikking heeft verkregen, binnen twee maanden na de dagteekening der beschikking, en binnen twee maanden na derzelver betekening door de overige belanghebbenden ».

Dit artikel heeft tot zeer veel jurisprudentie aanleiding gegeven. Door de Hoge Raad (o.a. 9 april 1933, N.J. 1934, p. 1284) wordt aangenomen dat een beschikking appellabel is tenzij hoger beroep door de wet of de aard der beschikking is uitgesloten (welke formule tot een rijke casuïstiek geleid heeft).

Zoals uit art. 345 blijkt, kan appel ingesteld worden door :

- 1° degeen, die de beschikking verkregen heeft ;
- 2° de overige belanghebbenden.

Wie heeft de beschikking verkregen ? Niet alleen de verzoeker maar ook een belanghebbende, die in eerste aanleg het verzoek heeft tegengesproken.

Wie vallen onder « overige belanghebbenden » ? Over de interpretatie van deze vage term bestaat veel jurisprudentie. Een algemene formule is door de rechterlijke macht niet gegeven. Voor iedere soort beschikkingen moet uit de daarmede in verband staande bepalingen worden afgeleid wie als belanghebbenden kunnen gelden (H.R. 23 april 1857, W. 1849 ; 7 juni 1901, W. 7615). Ook belanghebbenden, die in eerste aanleg niet zijn gehoord, mogen appelleren. Bij verscheidene rekestprocedures heeft de wetgever het recht van hoger beroep beperkt tot de verzoeker en zijn directe wederpartij.

Cassatie.

Door de wetgever werden in 1876 twee algemene artikelen betreffende cassatie van beschikkingen gecreëerd, te weten 428 en 429 Rv. Deze werden in 1963 bij de modernisering van het cassatierecht vervangen door de artt. 426, 426a, 426b, 427, 427a, 428 en 429 Rv. De belangrijkste bepaling is :

Art. 426, lid 1 :

« Tegen beschikkingen op rekest kan beroep in cassatie worden ingesteld door degenen, die in een der vorige instantiën verschenen zijn, binnen twee maanden na de dagteekening der beschikking en binnen twee maanden na derzelver betekening door de overige belanghebbenden ».

Verdere bepalingen zijn o.a. :

Het door een advocaat bij de H.R. getekend rekest, waarbij beroep in cassatie wordt ingesteld, behelst de omschrijving van de middelen waarop het beroep steunt (art. 426a).

De verweerder kan binnen drie weken na de toezending aan hem van een afschrift van het rekest een eveneens door een advocaat bij de H.R. getekend verweerschrift indienen, waarbij incidenteel beroep in cassatie kan worden ingesteld (artt. 426b en 427).

De H.R. kan, ambtshalve of op verzoek, mondelinge toelichting door de advocaten bevelen (art. 428). Nadat het Openbaar Ministerie een schriftelijke conclusie genomen heeft, geeft de H.R. zijn beschikking, waarbij uitspraak omtrent de kosten gedaan kan worden (art. 429).

Rechtskracht van beschikkingen.

Beschikkingen dienen steeds op een speciaal wetsartikel gebaseerd te zijn. Geeft een rechter uit welwillendheid een niet op een zodanig wetsartikel steunende beschikking, dan verricht hij geen daad van rechtspraak ; er is dan in werkelijkheid geen rechterlijke beschikking (H.R. 11 mei 1931, N.J. 1617).

Is een beschikking wel op een wetsartikel gebaseerd maar houdt zij meer in dan door die bepaling gerechtvaardigd wordt, dan heeft de beschikking voor het meerdere geen rechtskracht (H.R. 19 april 1951, N.J. 396; 24 juni 1960, N.J. 512; zie ook 8 november 1963, N.J. 1964, 5).

Een beschikking (door de wet vonnis genoemd), waarbij een commanditaire vennootschap failliet is verklaard zonder dat aan de wettelijke eis van vermelding van de naam van de beherende vennoot voldaan is, heeft geen rechtskracht (H.R. 6 april 1951, N.J. 465).

Inzake voogdijbenoemingen heeft de H.R. verscheidene principiële beslissingen gegeven o.a.:

indien op het ogenblik van een voogdijbenoeming de daarvoor in de wet gestelde voorwaarden niet aanwezig zijn, heeft die benoeming geen rechtskracht (16 december 1949, N.J. 1950, 674, in een geval waarin het kind onder ouderlijke macht stond; 18 augustus 1950, N.J. 1950, 675, in een geval waarin reeds eerder op wettige wijze in de voogdij was voorzien),

indien een voogd benoemd is door een rechter, aan wie terzake geen rechtsmacht toekomt, mist die benoeming rechtskracht (12 februari 1953, N.J. 1953, 249).

Aan een te vroeg gegeven beschikking heeft de H.R. wel rechtskracht toegekend op 21 november 1924, N.J. 1925, 270, overwegende « dat eene rechterlijke beschikking niet als niet-bestaand kan worden aangemerkt omdat de rechter zijne bevoegdheid is te buiten gegaan, door ze te vroeg te geven, maar alleen blootstaat aan vernietiging door een hogere rechter ».

Bij beschikking vn 29 november 1963, N.J. 1964, 44, heeft de H.R. beslist « dat de beschikking, waarbij de verlenging van de ondertoezichtstelling » (gebaseerd op artt. 369 en 372b B.W.) « werd bekrachtigd, ook al ware zij ten onrechte gegeven, van kracht blijft zolang zij niet is vernietigd ».

Indien aan deze uitspraak een principiële betekenis voor beschikkingen in het algemeen toegekend moet worden (hetgeen ik niet geloof), acht ik haar in strijd met de boven geciteerde jurisprudentie.

Aan beschikkingen, waarbij door *relatief onbevoegde* rechters machtigingen verleend waren, heeft de H.R. rechtskracht ontzegd (15 november 1912, W. 9425, N.J. 1913, 11; 21 juli 1931, N.J. 1406). De lagere jurisprudentie is terzake van door relatief onbevoegde rechters gegeven beschikkingen verdeeld. Ook verscheidene auteurs kennen aan dergelijke beschikkingen wel rechtskracht toe.

Beschikkingen, door bevoegde rechters gegeven, kunnen op vele wijzen hun rechtskracht *verliezen*: door vernietiging (b.v. in appel of cassatie), herroeping (b.v. van adoptie), wijziging (b.v. van voogdijvoorzieningen na echtscheiding, onderhoudsuitkeringen), intrekking (b.v. van onderhoudsuitkeringen), uitwerking (een voogdijvoorziening verliest b.v. haar kracht door het meerderjarig worden van de pupil), betaling (van het krachtens de beschikking verschuldigde), enz.

Jus constituendum.

Reeds sinds tientallen jaren is van vele zijden op de gebrekkige, onoverzichtelijke, chaotische regeling van de rekestprocedures critiek uitgeoefend. Ter tegemoetkoming aan deze critiek heeft de Regering in augustus 1964 een wetsontwerp (nr. 7753), bevattende een algemene regeling van de rechtspleging inzake rekestprocedures, bij de Tweede Kamer ingediend. De parlementaire behandeling van dit wetsontwerp is nog niet geëindigd.

A.P. FUNKE,
Advocaat te Amsterdam.

(1) Nederlands nationaal rapport voor het 6 - 13 augustus 1966 te Uppsala te houden zevende congres van de Internationale Academie van Vergelijkende Rechtswetenschap.

(2) Toen in Nederland in 1956 de mogelijkheid van *adoptie* gecreëerd werd, werd als procedure-vorm conform het Romeinse recht de vrijwillige rechtspraak gekozen.

(3) Zie S. Boekman en A.P. Funke, praeadviezen Nederlandse Juristen Vereniging 1961.

De hervorming van het Huwelijksgoederenrecht: het voorontwerp van de heren Dekkers en Baeteman

De onlangs afgetreden Minister van Justitie, P. Vermeylen, heeft de auteurs van dit voorontwerp toegelaten de tekst ervan te publiceren, voorafgegaan door de volgende tekst van zijn hand:

« In het wetsontwerp betreffende de huwelijksvermogensstelsels op 25 februari 1965 bij de Senaat neergelegd, wordt, naast de drie stelsels ontworpen door een daartoe opgerichte bijzondere commissie, een vierde als wettelijk stelsel voorgesteld.

Het was hem dan ook moeilijk in het ontwerp een vijfde stelsel op te nemen, waarvan hij overigens de aanneming niet kon aanbevelen.

Hij verheugt er zich ten eerste over dat ook dit ontwerp bekendgemaakt wordt, zodanig dat de voorlichting van de leden van de wetgevende kamers thans volledig is. Van deze gelegenheid maakt hij gebruik om de Professoren Dekkers en Baeteman ten eerste te danken voor de hulp die ze hem op zijn vraag en volledig belangloos hebben verleend door de hierna weergegeven redactie van dit voorontwerp te bezorgen. Tot zijn spijt heeft hij het niet kunnen in aanmerking nemen om de redenen die bondig uiteengezet zijn in de Memorie van Toelichting bij het hiervoren vermelde wetsontwerp. »

Titel V. — Huwelijksvermogensstelsels.

Eerste Hoofdstuk. — Algemene bepalingen.

Art. 1. — De wet regelt de gevolgen van de echtvereeniging wat de goederen betreft, enkel bij gebreke van een bijzondere overeenkomst, huwelijkscontract genaamd.

Art. 2. — De echtgenoten regelen hun huwelijksvereenkomsten zoals zij dienstig oordelen.

Art. 3. — De echtgenoten mogen evenwel niet afwijken van de regels betreffende de ouderlijke macht of de voogdij, noch van de regels die de wederzijdse rechten en verplichtingen van de echtgenoten vaststellen. Zij mogen evenmin afwijken van het beginsel van de gelijkheid der echtgenoten, zowel wat betreft de rechtsbekwaamheid als wat betreft de rechten van beheer en beschikking over eigen en gemeenschappelijke goederen.

Art. 4. — Onder alle stelsels, ontvangt ieder echtgenoot zijn inkomen en lonen.

Art. 5. — Onder alle stelsels, mag ieder echtgenoot een persoonlijke deposito-rekening openen bij de personen, de instellingen of ondernemingen op dewelke cheques mogen getrokken worden of bij het bestuur der postchecks.

Art. 6. — De echtgenoten mogen hun huwelijksvermogenstelsels tijdens het huwelijk wijzigen. Deze wijzigingen worden, zoals het huwelijkscontract, bij notariële akte vastgesteld (1).

Art. 7. — Voor alle wijziging moeten de echtgenoten:

- a) een boedelbeschrijving en een schatting van al hun goederen maken;
- b) hun wederzijdse rechten regelen, waaromtrent het hun vrijstaat een vergelijk te treffen;
- c) desgevallend, een ontwerp van vereffening van hun huwelijksvermogenstelsel opmaken, waarin o.m. een naamlijst van hun schuldeisers moet voorkomen;
- d) het ontwerp van de akte tot wijziging van het huwelijksvermogenstelsel opmaken.

Art. 8. — De akte tot wijziging van het huwelijksvermogenstelsel wordt bij verzoekschrift aan de rechtbank van eerste aanleg van de laatste echtelijke verblijfplaats tot homologatie onderworpen.

Art. 9. — Een uittreksel uit het verzoekschrift tot homologatie wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. De ouders en de schuldeisers van de echtgenoten worden bij ter post aangetekend schrijven verwittigd van de dag van de zitting, waarop het verzoekschrift zal worden onderzocht.

Art. 10. — De echtgenoten, bijgestaan door een notaris, leveren het bewijs van de voorafgaande bekendmakingen en akten, bedoeld in de art. 7 en 9. De rechtbank hoort de opmerkingen van alle belanghebbende personen en mag alle onderzoeksmaatregelen bevelen.

Art. 11. — Het vonnis houdende de bepalingen van het nieuwe huwelijksstelsel, mag niet eerder gewezen worden dan dertig dagen na de in art. 9 bedoelde bekendmaking. Het is vatbaar voor hoger beroep binnen dertig dagen na de kennisgeving aan de echtgenoten bij een ter post aangetekende brief.

Art. 12. — De echtgenoten ondertekenen de akte tot wijziging van het huwelijksvermogenstelsel overeenkomstig het definitief vonnis of arrest van homologatie, binnen de drie maanden na de dagtekening ervan.

Art. 13. — Binnen vijftien dagen na ondertekening van de akte, wordt een uittreksel van de akte door de notaris bezorgd aan het Belgisch Staatsblad om daarin te worden bekendgemaakt. Binnen vijftien dagen na deze bekendmaking, bezorgt de notaris aan de ambtenaar van de burgerlijke stand die de huwelijksakte heeft opgemaakt, een uittreksel uit het Belgisch Staatsblad.

Art. 14. — De ambtenaar van de burgerlijke stand vermeldt op de kant van de huwelijksakte, de datum van de wijzigingsakte, de naam van de notaris die ze heeft opgemaakt en de datum van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Art. 15. — De bedongen wijzigingen hebben tussen echtgenoten hun gevolg vanaf de dag van ondertekening van het contract. Voor de vermelding op de kant

van de akte van huwelijk kunnen ze echter niet tegen derden ingeroepen worden.

Art. 16. — De dagtekening van het huwelijkscontract, die van de gebeurlijke wijzigingen en de naam van de notaris of de notarissen worden vermeld in het huwelijksboekje en op de identiteitskaart van de echtgenoten.

Hoofdstuk II. — Wettelijke gemeenschap (2).

Art. 17. — Hebben de echtgenoten geen huwelijkscontract gesloten, dan worden de regels van de wettelijke gemeenschap toegepast.

Eerste afdeling. - Samenstelling van de gemeenschap.

Art. 18. — De gemeenschap bevat in beginsel alle goederen van de echtgenoten.

Art. 19. — Worden uit de gemeenschap gesloten:

- a) de goederen die aan een echtgenoot bij schenking of bij testament toevallen, zo in het testament of in de akte van schenking uitdrukkelijk bepaald is dat die goederen eigen zullen zijn;
- b) de vergoedingen aan een echtgenoot verschuldigd wegens door zijn persoon geleden (stoffelijke of morele) schade.

- c) de goederen verkregen tot belegging, wederbelegging of in ruil van eigen goederen, voorzover de herkomst van de aldus verkregen goederen vaststaat;

Art. 20. — Alle schulden van beide echtgenoten vallen in beginsel ten laste van de gemeenschap.

Art. 21. — Worden uit de gemeenschap gesloten:

- a) de schulden met betrekking tot de eigen goederen;
- b) de schulden tegen welke de andere echtgenoot verzet heeft gedaan overeenkomstig art. 23 tot 25.

Alleen de eigen goederen van de echtgenoot-schuldenaar staan voor de hierboven opgesomde schulden in.

Afdeling II. - Beheer van de gemeenschap.

Art. 22. — Ieder van de echtgenoten heeft het recht de gemeenschap te beheren. Hij mag beschikken over de gemeenschappelijke goederen en ze belasten binnen de hierna aangeduide grenzen.

Art. 23. — Een echtgenoot mag zich verzetten tegen elke daad van bestuur, tegen elke daad van beschikking of tegen elke verbintenis onder bezwarende titel die de andere echtgenoot verricht of wenst te verrichten.

Art. 24. — Het verzet wordt gedaan bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het vrederecht van de echtelijke verblijfplaats. Het wordt gedaan uiterlijk één maand nadat de bestreden handeling ter kennis van de verzoekende echtgenoot werd gebracht. Het verzet wordt door de griffier aan de andere echtgenoot ter kennis gebracht. Het wordt daarenboven ter kennis gebracht van de derden, wanneer het gaat om een voorgenomen handeling of verbintenis. De kennisgevingen worden gedaan bij ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs.

Art. 25. — De echtgenoten, en gebeurlijk de derden, worden door de griffier opgeroepen om te verschijnen voor de vrederechter; deze doet uitspraak binnen vijftien dagen na de dagtekening van het verzoekschrift. Op verzoek van de echtgenoot die het ver-

kregen heeft, geeft de griffier kennis van het vonnis aan de andere echtgenoot. Beroep moet worden ingesteld binnen vijftien dagen na de datum waarop de brief ter post is afgegeven.

Art. 26. — Derden in de zin van de artikelen 24 en 25, zijn al degenen waarvan de medewerking nodig is voor de volbrenging van de voorgenomen handeling, en inzonderheid :

- de natuurlijke of rechtspersonen, met wie de echtgenoot voornemens is te handelen;
- degenen die gemeenschapsgoederen onder zich hebben.

Art. 27. — De verrichte handeling, die niet bij een vonnis is gehomologeerd, is niet tegenstelbaar aan de verzoekende echtgenoot.

De handeling verricht met miskennis van een verzet en met de medewerking van een derde die daarvan kennis had, kan vernietigd worden.

Art. 28. — *Eerste tekst.* Een van de echtgenoten kan zonder de medewerking van de andere geen handeling verrichten die de gewone behoeften van de huishouding te buiten gaat.

Tweede tekst. Een echtgenoot mag zonder de medewerking van de andere :

- a) geen gemeenschappelijke onroerende goederen vervreemden of met zakelijke rechten bezwaren;
- b) geen gemeenschappelijke handelsfondsen vervreemden of in pand geven;
- c) geen kapitalen voortkomende van de vervreemdingen sub a en b voormeld ontvangen;
- d) dezelfde goederen niet in huur nemen of geven; de huurcelen met betrekking tot diezelfde goederen niet hernieuwen, verlengen of opzeggen; voor hun verstrijken geen gewone handelshuur of pachtovereenkomsten overdragen;
- e) een levensverzekering afsluiten;
- f) verkopen, aankopen of leningen op afbetaling afsluiten;
- g) leningen aangaan of zich borg stellen voor een lening;
- h) een kredietopening aanvragen;
- i) roerende waarden of koopwaren op termijn kopen.

Art. 29. — Alle handelingen verricht in strijd met de bepalingen van artikel 28 kunnen op verzoek van de echtgenoot die er niet aan meegewerkt heeft, worden vernietigd.

Deze vordering tot nietigverklaring moet ingesteld worden binnen een maand te rekenen van de dag waarop de handeling waarop zij betrekking heeft ter kennis werd gebracht van de verzoekende echtgenoot.

Art. 30. — De echtgenoot, die een handeling wil verrichten waarvoor de medewerking van de beide echtgenoten vereist is, kan door de rechtbank van eerste aanleg van de echtelijke verblijfplaats gemachtigd worden om de handeling alleen te verrichten, wanneer de weigering of de onthouding van de andere echtgenoot niet verantwoord is.

De handeling verricht in die omstandigheden is niet-temin tegenstelbaar aan de echtgenoot die niet heeft meegewerkt, en belast de gemeenschappelijke goederen.

Art. 31. — Een echtgenoot mag niet, zonder de medewerking van de andere, bij schenkingen onder de levenden over de gemeenschappelijke goederen beschikken. Indien de schenking gedaan wordt aan een gemeenschappelijk kind of aan een kind uit een vorig

huwelijk, kan de schenkende echtgenoot na de weigering van de andere echtgenoot, machtiging vragen aan de rechtbank van eerste aanleg van de echtelijke verblijfplaats.

Art. 32. — Een echtgenoot mag bij testament, of bij schenking van toekomstige goederen, beschikken over zijn rechten op de gemeenschappelijke goederen.

Indien het legaat of de schenking een bepaald goed betreft, kan de legataris of de begiftigde het alleen opeisen, indien het ten gevolge van de verdeling toevallt aan de erfgenamen van degene die erover heeft beschikt.

Indien het niet toevallt aan deze erfgenamen, heeft de legataris of de begiftigde recht, ten laste van het aandeel van de erfgenaam van degene die erover beschikt heeft en ten laste van de eigen goederen van deze laatste, op een som gelijk aan de waarde van het goed waarop het legaat of de schenking betrekking had.

Art. 33. — Indien een echtgenoot door onbekwaamheid getroffen wordt, wanneer deze in staat van afwezigheid is of in de onmogelijkheid verkeert zijn wil te kennen te geven uit oorzaak van verwijdering of wegens enige andere reden, mag de andere echtgenoot zich gerechtelijk laten machtigen om hem in 't algemeen of voor bepaalde bijzondere handelingen in de uitoefening van de machten bedoeld in de art. 28 en 31, te vertegenwoordigen.

Art. 34. — De gerechtelijke machtiging in de artikelen 30, 31 en 33 wordt gevraagd bij een verzoekschrift neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg van de echtelijke verblijfplaats.

Art. 35. — De rechtbank doet, na de partijen in raadkamer te hebben gehoord, onverwijld uitspraak in openbare terechtzitting. De partijen mogen zich laten bijstaan door een advocaat. Op verzoek van een der echtgenoten, brengt de griffier het vonnis ter kennis van de andere. Indien het vonnis bij verstek gewezen is, moet het verzet, op straffe van verval, binnen vijftien dagen na de kennisgeving gedaan worden. Het verzet kan in dezelfde vorm gedaan worden als de oorspronkelijke vordering. Hoger beroep kan slechts binnen vijftien dagen na de kennisgeving worden ingesteld.

Art. 36. — Ieder echtgenoot mag over zijn eigen goederen zonder de medewerking van de andere echtgenoot beschikken.

Afdeling III. - Ontbinding van de gemeenschap.

Art. 37. — De gemeenschap wordt ontbonden :

- 1) door het overlijden van een van de echtgenoten,
- 2) door echtscheiding of scheiding van tafel en bed;
- 3) door de aanneming van een ander huwelijksvermogenstelsel;
- 4) door de gerechtelijke scheiding van goederen.

Art. 38. — Iedere echtgenoot mag de scheiding van goederen vorderen wanneer het ongeordend optreden van de andere de gemeenschappelijke belangen ernstig kan benadelen of wanneer de toepassing van het wettelijk of van het aangenomen vermogenstelsel de belangen van het gezin kan schaden.

Art. 39. — Het vonnis waarbij de scheiding van goederen uitgesproken wordt werkt terug tot op de dag van de vordering.

Art. 40. — De schuldeisers van een echtgenoot mogen geen scheiding van goederen vorderen zonder zijn toestemming.

Zij mogen evenwel, in geval van faillissement of kennelijk onvermogen van de andere echtgenoot de rechten van hun schuldenaar uitoefenen, tot beloop van hun schuldvorderingen.

Art. 41. — De schuldeisers van de echtgenoten mogen de nietigverklaring vorderen van de scheiding van goederen die met bedriegelijke benadeling van hun rechten is uitgesproken, overeengekomen of tenuitvoergelegd.

Zij kunnen in het geding tot scheiding van goederen tussenkomen om de vordering te betwisten.

Afdeling IV. - Vereffening van de gemeenschap.

Art. 42. — De ontbonden gemeenschap wordt bij helften verdeeld tussen de echtgenoten en hun erfgenamen, behoudens de vergoedingen uit hoofde van schulden of de aanrekening van schulden waarvoor een geldig verklaard verzet is gedaan.

Art. 43. — Ieder echtgenoot is gehouden voor het geheel van de gemeenschappelijke schulden door hen aangegaan, behoudens zijn verhaal op de andere echtgenoot voor de helft van die schulden.

Art. 44. — Ieder echtgenoot is gehouden voor de helft van de gemeenschappelijke schulden aangegaan door de andere echtgenoot.

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. — 10 december 1964.

Voorzitter: M. Louveaux.

Raadsheer-verslaggever: M. Polet.

Eerste Advocaat-generaal: M. Janssens de Bisthoven.

Advocaten: Mrs. Faurès en Van Ryn.

1. Ambtenaar. — Pensioen. — Verkregen recht. — Ver-eiste. — Gemeentepensioen. — Wet van 25 april 1933. — Uitzondering.

2. Vonnissen en arresten. — Motiveringsplicht. — Ver-weer beantwoord. — Argument dat het verweer ont-wikkelt. — Geen antwoord vereist.

1. Een rijks-, provincie- of gemeenteambtenaar of -beambte kan slechts dan op een bepaalde pensioen-regeling een verkregen recht hebben wanneer hij voldoet aan de in die regeling bepaalde vereisten om op rust te worden gesteld en pensioen te verkrijgen.

Art. 2, eerste lid, van de wet van 25 april 1933 maakt op dat beginsel enkel uitzondering voor de op 1 januari 1934 in dienst zijnde gemeentebeambten.

De politieagent, die na deze datum in de kaders van de gemeentepolitie werd opgenomen, kan zich dus niet op die uitzondering beroepen.

2. De rechter, die op het verweer van een partij heeft geantwoord, is niet verplicht van antwoord te dienen op argumenten die slechts een verdere ontwikkeling zijn van dat verweer.

Lauwer t./ Stad Brussel.

Gelet op het bestreden vonnis, op 30 juni 1962 ge-wezen door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Nijvel, rechtdoende als gerecht waarnaar de zaak is verwezen;

Gelet op het arrest, op 16 februari 1961 gewezen door het Hof;

Over de eerste twee middelen samen, afgeleid, het eerste, uit de schending van de artikelen 1350, 1351 van het Burgerlijk Wetboek betreffende het gezag van het rechterlijk gewijsde, 1317, 1319, 1320 en 1322 van hetzelfde wetboek, houdende bepaling van de be-wijskracht der akten (in het onderhavige geval de ver-meldingen van het vonnis op 9 oktober 1958 tussen partijen gewezen door de burgerlijke rechtbank te Brussel, en die van het cassatiearrest van 16 februari 1961),

doordat, om aan eiser zijn rechtsvordering te ont-zeggen, het bestreden vonnis, na er te hebben op ge-wezen dat verweerster, ten aanzien van de na 1 januari 1934 benoemde leden van haar personeel, wat, zoals het vonnis vaststelt, het geval is met de gedaagde in hoger beroep, hier eiser, « wettelijk een pensioenre-geling kon instellen die minder voordelen verschafte dan de vroegere regeling, maar niet minder dan bij de wet van 25 april 1933 voorgeschreven was », hierop steunt dat verweerster van die bevoegdheid werkelijk gebruik zou hebben gemaakt toen zij bij besluit van haar gemeenteraad op 3 november 1934 besliste dat « behoudens verkregen rechten, de pensioenregeling van het stadspersoneel voortaan zal zijn als bepaald in het wettelijk statuut », zodat volgens de rechtbank « dit besluit het uitgangspunt is van de nieuwe re-geling die toepasselijk is op de sinds 5 november 1934 in dienst genomen ambtenaren »,

doordat, in zover het bestreden vonnis, dat zodanige betekenis hecht aan het bedoelde besluit, overweegt dat de eerste rechter, die dit besluit toch een « prin-cipiële beslissing » noemt, er ten onrechte « enig verordenend gevolg » heeft aan ontzegd, en dientenge-volge beslist dat « al is dit besluit geen verordenende bepaling tot wijziging van de vroegere gemeenteveror-dening, het evenwel bindend is in zover het bepaalt dat, behoudens verkregen rechten, de pensioenregeling van het stadspersoneel voortaan zal zijn als bepaald in het wettelijk statuut, en dat voor de nieuwe pen-sioenregeling in aanmerking komen alle sinds 1 januari 1935 in dienst genomen ambtenaren, alsmede degenen die toen in dienst waren en van wie tot dan toe niets afgehouden was met het oog op hun deelneming in de bestaande pensioenkassen, en dat dus ten onrechte... de gedaagde in hoger beroep (hier eiser) het besluit van 5 november 1934 buiten beschouwing wil laten », het voornoemde vonnis het gezag heeft miskend van hetgeen tussen partijen definitief is gewezen door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, die in het bij cassatiearrest van 16 februari 1961 niet vernietigde gedeelte van haar beslissing van 9 oktober 1938 ge-weigerd had het genoemde besluit van 5 november 1934 te aanzien als een « verordenende bepaling tot wijziging van de gemeenteverordening van 22 oktober 1923 », het besluit had uitgelegd als een eenvoudig « principieel besluit waarbij het college gemachtigd werd om door zijn bureaus een nieuwe verordening te doen gereedmaken, in het onderhavige geval de ver-ordening die door de gemeenteraad op 25 maart 1935

werd goedgekeurd», en daaruit had afgeleid dat verweerster «in haar (vroegere) verordening niet onmiddellijk de wijzigingen had aangebracht om het pensioen van de sinds 1 januari 1935 in dienst genomen ambtenaren tot het wettelijke minimum te kunnen verminderen»:

en het tweede middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet,

doordat het bestreden vonnis in zijn motivering een onbetwifelbare tegenstrijdigheid vertoont, wat gelijkstaat met niet-motivering, in zover het, bij zijn beoordeeling van het Brusselse gemeenteraadsbesluit van 5 november 1934 ten aanzien van de eventuele invloed ervan op de voor eiser geldende pensioenregeling, inzonderheid betreffende het op zijn wedde af te houden bedrag met het oog op de vestiging van zijn pensioen, enerzijds, aanneemt dat de eerste rechter terecht beslist heeft dat het genoemde besluit «geen nieuwe pensioenregeling inhield en de regeling van 1923 niet afschafte», of nog «dat het (het besluit waarvan sprake) geen verordenende bepaling is tot wijziging van de vroegere gemeenteverordening», en toch tegelijk vaststelt dat ditzelfde besluit «het uitgangspunt is van de nieuwe regeling die op de sinds 5 november 1934 in dienst genomen ambtenaren van toepassing is» en voorts dat krachtens ditzelfde besluit «de nieuwe pensioenregeling (van het Brusselse stadspersoneel) voortaan zal zijn als bepaald in het wettelijke statuut, wat volgens de rechter betekent «dat met ingang van 1 januari 1935 de nieuwe ambtenaren niet meer in aanmerking komen voor de plaatselijke regeling van 1923»,

doordat het immers tegenstrijdig is tegelijk te stellen dat het bedoelde besluit geen enkele nieuwe regeling bevat tot wijziging of afschaffing van de vroegere, op de verordening van 1923 berustende regeling, maar dat het niettemin het uitgangspunt van de nieuwe regeling die op de sinds 5 november 1934 in dienst genomen ambtenaren van toepassing is, in die zin dat dezen, althans vanaf 1 januari 1935, in aanmerking zullen komen voor «een nieuwe pensioenregeling» zodat de vroegere regeling op hen geen toepassing meer kan vinden;

Overwegende dat het geschil hierover gaat of het afhoudingsprocent op eisers wedde met het oog op de vestiging van zijn rustpensioen bepaald is in de verordening van de stad Brussel van 22 oktober 1923 dan wel in de verordening van die stad van 25 maart 1935;

Overwegende dat het bestreden vonnis overweegt dat «wanneer een Rijks-, provincie- of gemeenteambtenaar of -beambte zich in een reglementaire toestand bevindt, zijn rechten altijd tijdens zijn loopbaan kunnen worden gewijzigd in het belang van de dienst en zonder vergoeding»; dat er derhalve op zodanige pensioenregeling slechts dan een verkregen recht kan zijn wanneer de ambtenaar voldoet aan de in die regeling bepaalde vereisten om op rust te worden gesteld en pensioen te verkrijgen» en vaststelt «dat de gedaagde in hoger beroep (hier eiser) op 15 januari 1935 bij beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Brussel benoemd is tot politieagent op proef; dat hij op 1 februari 1935 in dienst getreden is en op 1 februari 1937 definitief opgenomen is in de kaders van de politie, waartoe hij thans nog behoort»;

Overwegende dat uit deze redenen mag worden afgeleid dat de bestreden beslissing wettelijk verantwoord is;

Overwegende dat een Rijks-, provincie- of gemeenteambtenaar of -beambte slechts dan op een bepaalde pensioenregeling een verkregen recht kan hebben wanneer die ambtenaar of beambte voldoet aan de in die

regeling bepaalde vereisten om op rust te worden gesteld en pensioen te verkrijgen;

Overwegende dat artikel 2, eerste lid, van de wet van 25 april 1933 op dat beginsel enkel uitzondering maakt voor de op 1 januari 1934 in dienst zijnde gemeentebeambten, op welke datum deze wet in werking is getreden krachtens artikel 2 van het koninklijk besluit van 30 december 1933;

Dat eiser, die na deze datum in de kaders van de gemeentepolitie opgenomen was, zich dus niet op artikel 2 van de wet van 25 april 1933 kon beroepen;

Overwegende dat daaruit volgt dat de gronden van het vonnis die het besluit van 5 november 1934, van de gemeenteraad van verweerster betreffen, overtallig zijn;

Dat derhalve de eerste twee middelen, die enkel op deze redenen kritiek oefenen, niet-ontvankelijk zijn wegens het ontbreken van belang;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet,

doordat, in zover de bestreden beslissing zou worden uitgelegd als een verantwoording van de verwerping van eisers rechtsvordering, daargelaten de beoordeeling van de rechter over de draagwijdte van het gemeenteraadsbesluit van de stad Brussel dd. 5 november 1934, door de overweging dat de bepaling van artikel 2 van de wet van 25 april 1933 betreffende het pensioen van het gemeentepersoneel die voor de gemeentebeambten wier pensioenregeling gunstiger is dan die welke uit de toepassing van de wet ging volgen, de voornoemde regeling handhaaft, alleen kan worden ingeroepen door de personeelsleden die op 1 januari 1934, datum van inwerkingtreding van de voornoemde wet, in dienst waren, de voornoemde beslissing niet zou hebben geantwoord op eisers conclusie, die, op grond onder meer van verklaringen in het Parlement bij de voorbereiding van de wet van 25 april 1933, beweerde dat er nooit sprake van geweest was het in aanmerking komen voor het genoemde artikel 2 te beperken tot de datum van inwerkingtreding van deze wet; dat geen enkele bepaling van de voornoemde wet of van het uitvoeringsbesluit van 30 december 1933 «voorschrijft dat de gunstigste regeling alleen voor de op 1 januari 1934 in dienst zijnde personeelsleden zal worden gehandhaafd; dat integendeel artikel 5 van het koninklijk uitvoeringsbesluit de bewoordingen van artikel 2, eerste lid, ongewijzigd overneemt» en dat ten slotte «door aan de datum van inwerkingtreding van een wet houdende voor alle gemeenten de verplichting om aan hun personeel een pensioen uit te keren, het karakter toe te kennen van een beperking op het algemeen recht op een gunstigere regeling voor het personeel in dienst vanaf deze datum van inwerkingtreding, de geest en de letter van de wet wordt miskend...»;

Overwegende dat eiser vóór het gerecht waarnaar de zaak werd verwezen, heeft beweerd dat noch artikel 2 van de wet van 25 april 1933, noch de artikelen 13 van deze wet en 2 van het koninklijk besluit van 30 december 1933 krachtens welke de wet van 25 april 1933 in werking getreden is op 1 januari 1934, «zonder dat er ooit sprake van geweest is het in aanmerking komen voor deze bepaling (van artikel 2 van de genoemde wet houdende voor alle gemeenten de verplichting om houdend «de gunstigste regeling alleen te handhaven, voor het personeel dat op 1 januari 1934 in dienst is»;

Overwegende dat het vonnis, na er te hebben aan herinnerd dat de wet van 25 april 1933 eerst op 1 januari 1934 in werking is getreden, stelt «dat de stad Brussel voor de na 1 januari 1934 benoemde leden van

haar personeel wettelijk een pensioenregeling kon instellen die minder voordelen verschafte dan de vroegere regeling, maar niet minder dan bij de wet van 25 april 1933 voorgeschreven was»;

Overwegende dat de rechter, die op eisers verweer had geantwoord, niet verplicht was van antwoord te dienen op argumenten die slechts een verdere ontwikkeling waren van dit verweer;

Dat het middel niet kan worden aangenomen;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt eiser in de kosten.

HOF VAN CASSATIE

1ste Kamer. — 28 januari 1966.

Voorzitter : M. Rutsaert.

Raadsheer-verslaggever : M. Hallemans.

Eerste Advocaat-generaal : M. Ganshof van der Meersch.

Advocaat : Mr. Struye.

Verzekeringen. — Verplichte aansprakelijkheidsverzekering voor motorvoertuigen. — K.B. van 5 maart 1936. — Vervoer van zaken. — Art. 23 wet van 1 juli 1956. — Geen discriminatie met betrekking tot de rechtstreekse vordering van de benadeelde.

De slotbepaling van artikel 23 van de wet van 1 juli 1956, volgens welke de krachtens het K.B. van 5 maart 1936 en de in voormeld artikel bedoelde wetsbesluiten getroffen regeling toepasselijk blijft, heeft tot doel de modaliteiten van deze regeling voorlopig in stand te houden, maar niet de verzekeraar in de mogelijkheid te stellen zich door een kennisgeving en het verstrijken van een termijn vrij te maken van de hem door de wet van 1956 opgelegde verplichtingen.

De « ratio legis » van de wet van 1956 verbiedt het in haar bepalingen, al was het in overgangsbepalingen, de kiem van een discriminatie te vinden wat het eigen recht betreft dat zij, door haar artikel 6 ten voordele van de benadeelde personen in het leven roept, discriminatie die tot gevolg zou hebben een gunstiger toestand teweeg te brengen voor de verzekeraar van ondernemers van vervoer aangaande voertuigen waarvoor het systeem van algemene waarborg, dat de wet van 1 juli 1956 heeft willen instellen, in de eerste plaats gerechtvaardigd is.

N.V. La Royale Belge t/ Alewaters.

Gelet op het bestreden vonnis, op 8 mei 1963 in laatste aanleg gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Mechelen, rechtdoende in handelszaken;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 11 en 23 van de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, 17, meer bepaald nr. 1 en nr. 5, van het besluit van de Regent van 14 november 1947 betreffende de machtiging en de controle van de verzekeringsondernemingen, 8, meer bepaald lid 5, van het koninklijk besluit van 5 maart 1936, regeling houdende van het vervoer van zaken door middel van motorvoertuigen en 39 van het koninklijk besluit van 9 mei 1936 houdende regeling van hetzelfde vervoer,

doordat het bestreden vonnis, na vastgesteld te hebben dat het voertuig van verweerder door een camion, eigendom van weduwe Put aangereden werd,

dat de verzekeringsovereenkomst van 17 december 1954 gesloten tussen eiseres en wijlen Frans Put en overgenomen door zijn weduwe Put-Touten, de burgerlijke aansprakelijkheid van laatstgenoemde dekte voor de ongevallen veroorzaakt door haar camions in de exploitatie van haar onderneming van vervoer, dat eiseres op 1 januari 1959 de verzekeringspolis geschorst had wegens niet betaling van vervallen premiën, en zonder te ontkennen dat, zoals eiseres het staande hield, zij deze schorsing op 12 maart 1959 aan het ministerie van verkeerswezen betekend had met aanduiding van de ongedigheid welke kon ingeroepen worden tegen de benadeelde op 28 maart 1959, beslist dat de schorsing van de waarborgverbintenis van eiseres niet tegenstelbaar is aan verweerder, die de door het kwestieus ongeval benadeelde partij was, en eiseres, dienvolgens, veroordeelt om aan verweerder de som van 2.930 frank te betalen, zijnde het bedrag van de schade die hij ten gevolge van het ongeval geleden had, en deze beslissing op de overweging steunt dat volgens artikel 11 van de wet van 1 juli 1956 geen uit de wet of de overeenkomst van verzekering voortvloeiende nietigheid, exceptie of verval door een verzekeraar aan een benadeelde kan tegengeworpen worden, en dat eiseres vruchteloos verwees naar de wetgeving die van kracht was vóór het tot stand komen van de wet van 1 juli 1956, en, meer bepaald, naar artikel 17, nr. 6, van het besluit van de Regent van 14 november 1947,

terwijl het koninklijk besluit van 5 maart 1936 en de besluiten die genomen werden ter uitvoering van dit koninklijk besluit de ondernemers van vervoer van zaken reeds vóór het tot stand komen van de wet van 1 juli 1956 verplicht hadden hun burgerlijke aansprakelijkheid wegens gebruik van motorvoertuigen te verzekeren,

terwijl bij artikel 17, nr. 1 en nr. 6, van het koninklijk besluit van 14 november 1947, genomen onder meer ter uitvoering van gezegd koninklijk besluit van 5 maart 1936, de verzekeraar van deze ondernemers ertoe verplicht wordt de benadeelde personen rechtstreeks te vergoeden, doch met dien verstande dat de opschorsing van de verzekering, die aan de verzekerde en aan de Minister van Verkeerswezen bericht wordt, uitwerking heeft ten opzichte van de benadeelde personen, 16 dagen nadat daarvan aan het Ministerie van Verkeerswezen, bij aangetekend schrijven, bericht is gestuurd,

terwijl geen enkele van deze wetsbepalingen door de wet van 1 juli 1956 werd opgeheven,

terwijl bij artikel 23 van de wet van 1 juli 1956 uitdrukkelijk wordt bepaald dat, tijdens een overgangsperiode, de krachtens koninklijk besluit van 5 maart 1936 getroffen regeling van toepassing blijft totdat de nieuwe bepalingen, die uit de wet van 1 juli 1956 voortvloeien of bij toepassing van deze wet worden vastgesteld in werking zullen treden,

terwijl, zoals het bestreden vonnis het vaststelt, artikel 13 van deze wet nog niet in voege is getreden en dus op heden nog niet van toepassing is,

terwijl, bijgevolg, bij toepassing van artikel 17, nr. 6, van het koninklijk besluit van 14 november 1947, de schorsing van de verzekeringsovereenkomst aan verweerder, benadeelde persoon, kon tegengeworpen worden :

Overwegende dat uit de stukken waarop het Hof acht vermag te slaan blijkt dat op 2 juni 1959 het voertuig van verweerder aangereden werd door een vrachtwagen die eigendom was van de genaamde weduwe Put, exploitante van een onderneming van vervoer met vrachtwagens; dat, betreffende de vracht-

wagen die het ongeval veroorzaakte, Frans Put, bij polis van 17 december 1957 een autoverzekering voor vervoer van zaken bij middel van automobielen voor rekening van een ander en tegen vergoeding, met eiseres had afgesloten, verzekering welke op 21 januari 1959 overgedragen werd aan zijn weduwe, hierboven vermeld; dat, wegens niet betaling van de premieën, vervallen op 1 januari 1959, eiseres de polis schorste en deze schorsing op 12 maart 1959 aan de minister van verkeerswezen betekende, met aanduiding van de datum waarop de ongeldigheid, volgens de bepalingen van artikel 17, nr. 6, van het besluit van de Regent van 14 november 1947, kon ingeroepen worden tegen de benadeelden, namelijk 28 maart 1959; dat eiseres deze ongeldigheid inriep tegenover de vordering die verweerder tegen haar had ingesteld;

Overwegende dat het bestreden vonnis de stelling van eiseres verwerpt, om de redenen dat, luidens een bijvoegsel de hierbovenvermelde verzekeringsovereenkomst vanaf 1 januari 1957 vervangen was door een polis die beantwoordt aan de wet van 1 juli 1956, zodat eiseres niet meer naar de vroegere wetgeving kon verwijzen, en dat, volgens artikel 11 van de wet van 1 juli 1956, eiseres geen exceptie noch verval aan de benadeelde kan tegenwerpen;

Overwegende dat het hoofddoel van de wet van 1 juli 1956 hierin bestaat aan de slachtoffers van de verkeersongevallen veroorzaakt door bestuurders van met mechanische kracht gedreven voertuigen de vergoeding van de door hen geleden schade te verzekeren; dat uit artikel 6 van de wet blijkt dat de verzekering van een dergelijk voertuig, ten voordele van het slachtoffer, een rechtstreekse vordering tegen de verzekeraar tot stand brengt, en uit artikel 11, dat geen uit de wet of de verzekeringsovereenkomst voortvloeiende nietigheid, exceptie of verval door de verzekeraar aan de benadeelde kan worden tegengeworpen;

Dat artikel 13 de modaliteiten bepaalt volgens welke de verzekeraar zich van deze verplichtingen kan vrijmaken, onder meer in geval van schorsing van de dekking, maar dat dit artikel op het ogenblik van het schadeverwekkend feit nog niet van kracht was;

Overwegende dat artikel 23 van de wet, waarop het middel hoofdzakelijk steunt, een overgangsbepaling is, met betrekking tot de toelating van de verzekeringsondernemingen en de tijd die vereist is tot het onderzoek van de agreatiedossiers, dat, volgens het eerste lid van dit artikel, gedurende een overgangsperiode waarvan de duur door de Koning zal vastgesteld worden, de eigenaar van een motorvoertuig de door de wet bedoelde verzekering mag afsluiten met gelijk welke, al dan niet geagreëerde, verzekeraar die in België de verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid uitoefent, dat het tweede lid de personen betreft die reeds, ingevolge vroegere wetsbepalingen, een verplichte verzekeringsovereenkomst afgesloten hadden, noodzakelijkerwijze met een verzekeraar die, volgens de vroegere wetgeving, geagreëerd was, dat het bepaalt dat ook die personen voorlopig beschouwd worden als hebbende gecontracteerd met een ingevolge de wet van 1 juli 1956 geagreëerde verzekeraar;

Overwegende dat de slotbepaling van artikel 23, volgens welke de regeling getroffen krachtens koninklijk besluit van 5 maart 1936 en de in voormeld artikel bedoelde besluitwetten toepasselijk blijft, bepaling die slechts door een sub-amendement van de regering in de wet werd ingelast, tot doel heeft de modaliteiten van deze regeling voorlopig in stand te houden maar niet de verzekeraar in de mogelijkheid te stellen, mits een kennisgeving en het verstrijken van een termijn, zich vrij te maken van de hem door de wet van 1956

opgelegde verplichtingen, hetgeen in strijd zou zijn met het doel van deze wet zoals dit hierboven omschreven werd; dat de «ratio legis» van de nieuwe wet verbiedt in haar bepalingen, al was het in overgangsbepalingen, de kiem van een discriminatie te vinden wat het eigen recht betreft dat zij door haar artikel 1, ten voordele van de benadeelde personen in het leven roept, discriminatie die tot gevolg zou hebben een gunstiger toestand teweeg te brengen voor de verzekeraar van ondernemers van vervoer aangaande voertuigen waarvoor het systeem van algemene waarborg, dat de wet van 1 juli 1956 heeft willen instellen, in de eerste plaats gerechtvaardigd is;

Dat het middel naar recht faalt;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1319, 1320, 1322 van het Burgerlijk Wetboek, van de bewijskracht van de verzekeringsovereenkomst nummer 6.203.435 door eiseres met wijlen Put gesloten, door verweerder overgenomen en door bijvoegsel van 31 december 1956 gewijzigd, en meer bepaald van gezegd bijvoegsel, in zover het bedingt dat de algemene voorwaarden van de polis betreffende de burgerlijke aansprakelijkheid vanaf 1 januari 1957 vervangen worden door de type-algemene voorwaarden voorzien door de wet van 1 juli 1956 op de verplichte verzekering inzake motorvoertuigen, van de artikelen 11 en 23 van gezegde wet van 1 juli 1956, en 97 van de Grondwet,

doordat het bestreden vonnis beslist dat de schorsing van de verzekeringsovereenkomst wegens niet-betaling van vervallen premieën aan verweerder, benadeelde persoon, door eiseres niet kan tegengeworpen worden, en dienvolgens, eiseres veroordeelt om aan verweerder de som van 2.930 frank te betalen, na gewag te hebben gemaakt van het feit dat de verzekeringsovereenkomst, zoals gewijzigd bij bijvoegsel van 31 december 1956, uitdrukkelijk verwees naar de wet van 1 juli 1956, en dat bijgevolg «tussen partijen een contract bestond» zoals voorzien door artikel 2 van de wet van 1 juli 1956,

terwijl, *eerste onderdeel*, uit de bewoordingen van het vonnis onmogelijk kan uitgemaakt worden of de rechter het dispositief van het bestreden vonnis heeft willen steunen enkel en alleen op de «imperatieve bepalingen» van artikel 11 van de wet van 1 juli 1956, dan wel op het feit dat de kwestieuze verzekeringsovereenkomst in haar, bij bijvoegsel van 31 december 1956 gewijzigde, bepalingen uitdrukkelijk verwees naar de wet van 1 juli 1956,

terwijl deze dubbelzinnigheid in de motivering van het bestreden vonnis het Hof in de onmogelijkheid stelt zijn controlerecht over de wettelijkheid van de bestreden beslissing uit te oefenen en met het gebrek aan de door artikel 97 van de Grondwet vereiste motivering gelijkstaat,

terwijl, *tweede onderdeel*, minstens, de verwijzing naar de wet van 1 juli 1956 ten gevolge had dat deze wet, in haar geheel, op de verzekeringsovereenkomst toepasselijk was, en onder meer haar artikel 23,

terwijl het tegenstrijdig is, enerzijds, te beslissen dat er tussen de partijen een contract bestaat zoals voorzien door de wet van 1 juli 1956, en anderzijds, te beslissen dat artikel 23 van deze wet op dit contract niet toepasselijk is,

terwijl deze tegenstrijdigheid met het gebrek aan de door artikel 97 van de Grondwet vereiste redenen gelijkstaat,

terwijl, *derde onderdeel*, indien moest aangenomen worden dat de rechter zijn beslissing heeft willen steunen op het bijvoegsel van de polis, dat 31 december 1956 gedateerd is en een stempel draagt van 13 maart

1957, het vonnis de bewijskracht van dit bijvoegsel zou miskend hebben, door te beslissen dat het de toepassing van artikel 23 van de wet van 1 juli 1956 uitsluit, daar uit de klare en duidelijke bewoordingen van dit bijvoegsel blijkt dat de partijen verwezen hebben naar de wet van 1 juli 1956 in haar geheel en zonder uitsluiting van haar artikel 23 (schending van de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek) :

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat het vonnis, om de redenen die het opgeeft, beslist dat « de firma Put regelmatig verzekerd was en er een contract tussen partijen bestond zoals voorzien door artikel 2 van de wet van 1 juli 1956 »; dat het daarna de opwerping van eiseres volgens welke de polis wegens niet betalen van de premie geschorst was, verwerpt om de reden dat deze zienswijze in strijd is met de imperatieve bepalingen van artikel 11 van de wet van 1 juli 1956;

Dat deze beslissing en deze overweging niet dubbelzinnig zijn;

Over het tweede en het derde onderdeel samen :

Overwegende dat uit het antwoord op het eerste middel blijkt dat er, ten deze, geen aanleiding was tot toepassing van artikel 23 van de wet van 1 juli 1956; dat het, dienvolgens, niet tegenstrijdig is deze wet met uitsluiting van gezegd artikel toe te passen; dat zulks evenmin een schending uitmaakt van de bewijskracht van het in het middel bedoeld bijvoegsel;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt eiseres in de kosten.

RAAD VAN STATE

6de Kamer. — 13 oktober 1965.

Voorzitter : M. Moureau.

Raadsheren : M.M. Coyette en Masquelin.

Substituut-auditeur generaal : M. Coolen.

Schriftelijk onderwijs. — Bekräftiging van administratieve akten.

Krachts art. 12 van de wet van 27 maart 1964 houdende de begroting van het ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur waarbij de organisatie van het schriftelijk onderwijs over de begrotingsjaren 1959 tot 1963 wordt gevalideerd en krachtens art. 28 van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs, moet de uitbetaling van de uitgaven voor het schriftelijk onderwijs vanaf 1959 worden beschouwd als de uitvoering van de wet en niet meer als een gevolg van de beslissing van de Ministerraad van 22 november 1963. De bestreden maatregel moet derhalve geacht worden geen onderwerp meer te hebben.

P.V.B.A. Instituut De Toekomst t./ Belgische Staat (Eerste Minister).

Arrest nr. 11.447.

Gezien het op 9 januari 1964 ingediende verzoekschrift, waarbij de personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid « Instituut de Toekomst » de Raad van State verzoekt om de nietigverklaring van de beslissing van de Ministerraad van 22 november 1963 luidens welke « de uitgaven van allerlei aard nodig voor de werking van de Dienst Schriftelijk Onderwijs, in af-

wachting van de beslissing van de wetgever, betaald moeten worden op de begroting 1964 en op het bijblad van de begroting 1963 » en « het Rekenhof verzocht wordt de uitgave onder voorbehoud te viseren »;

Overwegende dat de bestreden handeling bestemd is om voorlopig te zorgen voor de uitbetaling van de kosten volgend uit de organisatie van een Dienst Schriftelijk Onderwijs ondanks het arrest nr. 10.056 van de Raad van State van 30 mei 1963;

Overwegende dat, nadat het verzoekschrift was ingediend, twee wetten ter zake tot stand zijn gekomen : de wet van 27 maart 1964 houdende de begroting van het ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur, die in artikel 12 de organisatie van het schriftelijk onderwijs over de begrotingsjaren 1959 tot 1963 valideert, en de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs die, door toedoen van de terugwerking welke zij in artikel 28 bepaalt, de Staat machtigt om het schriftelijk onderwijs vanaf 1959 te organiseren;

Overwegende dat krachtens de zoëven genoemde wetsbepalingen, de uitbetaling van de uitgaven voor het schriftelijk onderwijs vanaf 1959 moet worden beschouwd als de uitvoering van de wet en niet meer als een gevolg van de door het beroep aangevallen beslissing van de Ministerraad; dat de bestreden maatregel derhalve geacht moet worden, geen onderwerp meer te hebben; dat verzoekster bovendien geen belang meer heeft bij de vernietiging ervan; dat er geen reden is om uitspraak te doen; dat de kosten ten laste van de Staat moeten komen,

Uitspraak doende bij verstek :

Besluit :

Artikel 1. — Er is geen reden om uitspraak te doen.

Artikel 2. — De kosten, bepaald op 750 frank, komen ten laste van de Staat.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

Kamer van Inbeschuldigingstelling. — 29 juli 1965.

Voorzitter : M. Vander Haegen.

Raadsheren : M.M. Stoquart en Huyghebaert.

Openbaar Ministerie : M. Van Hoeylandt.

Advocaat : Mr. Delwaide jr.

Uitlevering. — Voorlopige aanhouding. — Betekening van het aanhoudingsbevel. — Termijn. — Dies a quo non computatur.

In de bepaling van art. 1 van de wet van 28 juni 1889, krachtens welke de vreemdeling wiens uitlevering wordt gevraagd en die voorlopig aangehouden is, moet worden vrijgelaten, als hem het aanhoudingsbevel van de bevoegde vreemde overheid niet wordt betekend binnen de termijn van drie weken vanaf zijn aanhouding, moet voor de berekening van die termijn de dies a quo niet in de termijn worden begrepen.

Montag.

Requisitorium

De Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Brussel,

Gezien de stukken van de rechtspleging ingesteld in zake Montag Franz, geboren te Zürich (Zwitserland) op 30 oktober 1922, thans aangehouden, wiens uitlevering gevraagd wordt door de Zwitserse regering;

Gezien het bevel tot aanhouding verleend op 15 juni

1965 door de h. Staatsanwalt van het kanton Graubünden, uit hoofde van diefstal ten laste van voornoemde Montag;

Gezien de beschikking van de Raadkamer van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen dd. 3 juli 1965, welke hogervermeld bevel tot aanhouding uitvoerbaar heeft verklaard;

Gezien het exploit van betekening op 3 juli 1965 van voormeld bevel tot aanhouding en beschikking der Raadkamer;

Gezien het beroep door Montag Franz, aangetekend op maandag 5 juli 1965, tegen deze beschikking der Raadkamer;

Aangezien dit beroep ontvankelijk is;

Aangezien de beschikking waartegen beroep het bevel tot aanhouding uitgaande van de Zwitserse overheid, terecht heeft uitvoerbaar verklaard;

Gezien artikels 1 en 3 der wet van 15 maart 1874, 1, 2 en 5 van het uitleveringsverdrag afgesloten tussen België en Zwitserland, 20 der wet van 20 april 1874, 135 en 644 van het wetboek van strafvordering, gewijzigd door de wet van 23 december 1933, en artikels 11, 12, 13, 16, 24, 31 tot 37 en 41 der wet van 15 juni 1935;

Vordert het Hof, kamer van inbeschuldigingstelling, het beroep te ontvangen, het ongegrond te verklaren, de beschikking waartegen beroep te bekrachtigen.

Brussel, 17 juli 1965.

Voor de Procureur-generaal,
(get.) Van Hoeylandt.

Arrest

Gezien het ontvangstbewijs van de aangetekende brief, op 19 juli 1965 aan de raadsman van de genaamde Montag Franz verzonden;

Gehoord de vreemdeling in zijn middelen, ontwikkeld door Mr. Leo Delwaide, advocaat der balie van Antwerpen; gezien zijn besluiten;

Overwegende dat het beroep ontvankelijk is;

Aangezien door appellant tevergeefs wordt voorgehouden dat de betekening van het aanhoudingsmandaat op 3 juli 1975, laattijdig zou geschied zijn en de beschikking van de Raadkamer te Antwerpen, dd. 3 juli 1965, onwettig zou zijn;

Aangezien appellant inderdaad te Antwerpen aangehouden werd op 12 juni 1965 en het aanhoudingsbevel dd. 15 juni 1965 ten zijne laste verleend door de Heer Staatsanwalt van het kanton Graubünden uit hoofde van diefstal hem op 3 juli 1965 werd betekend;

Aangezien de betekening aldus geschied is binnen de drie weken vanaf zijn aanhouding en de voorwaarden tot toepassing van artikel 1 der wet van 28 juni 1889 derhalve ten deze niet vervuld zijn;

Aangezien uit de tekst van artikel 1 der wet van 28 juni 1889 inderdaad blijkt dat voor de berekening van bedoeld termijn de «dies a quo» niet mag begrepen worden, in strijd met hetgeen door betichte wordt vooropgezet (cfr. nr. 134 Manuel Pratique de l'Extradition, Rép. Prat. V° Extradition - Nouvelles, V° Extradition);

Aangezien de beschikking waartegen beroep het bevel tot aanhouding uitgaande van de Zwitserse overheid derhalve terecht heeft uitvoerbaar verklaard;

Gezien de wetsbepalingen van het strafvorderingswetboek nopens de inbeschuldigingstellingen, en beslissende gelijkvormig, het Hof, Kamer van inbeschuldigingstelling, na beraadslaging, geeft akte aan het Openbaar Ministerie van zijn aanzoek;

Gezien artikels 1 en 3 der wet van 15 maart 1874, 1, 2 en 5 van het uitleveringsverdrag afgesloten tussen

België en Zwitserland; 20 der wet van 20 april 1874; 135 en 644 van het Wetboek van strafvordering gewijzigd door de wet van 23 december 1963; artikels 11, 12, 13, 16, 24, 41 tot 37 en 41 der wet van 15 juni 1935; Ontvangt het beroep, verklaart het ongegrond; Bevestigt de beschikking waartegen beroep.

HOF VAN BEROEP TE GENT

3de Kamer. — 5 februari 1966.

Voorzitter dwn.: M. Santenaire.

Raadsheren: M.M. De Préter en Verhegge.

Advokaat-generaal: M. Bonte.

Advokaten: Mrs. Th. Piret, A. Moreels en R. Verwilghen

(allen van de balie te Dendermonde).

1. **Architekt.** — Tijdelijk conducteur in dienst van de gemeente. — Wettelijk verbod tot uitoefening van zijn beroep van architect.

2. **Valsheid in geschriften.** — Architect in dienst van de gemeente. — Opmaken van bouwplannen voor particulieren ondanks wettelijk verbod. — Ondertekening van de plannen door een architect mits deling van ereloon. — Strafbaarheid.

1. Een architect, die door het College van burgemeester en schepenen aangesteld wordt als tijdelijk conducteur in dienst van de gemeente, valt onder de toepassing van art. 5 van de wet van 20 februari 1939 tot bescherming van de titel van architect, naar luid van hetwelk de ambtenaren en agenten van Staat, provincies of gemeenten buiten hun bediening niet als architect mogen fungeren.

2. Plegen strafbare valsheid in geschriften de architect, tijdelijk conducteur in dienst van een gemeente, die bouwplannen opmaakt voor rekening van particulieren, en de architect die, na gemeenzaam overleg met eerstgenoemde, mits deling van het ereloon, voormelde bouwplannen ondertekent, hierbij attesterend dat hij zelf van de bouwheer een opdracht heeft ontvangen en dat de bouwplannen door hem zelf of onder zijn toezicht werden opgemaakt, en door hem werden nagezien en goedgekeurd, met het opzet aldus aan zijn confrater-ambtenaar toe te laten het wettelijk verbod van art. 5 van de wet van 20 februari 1939 te ontduiken.

O.M. t./ Buyl, Van Malderen en Singelyn.

Overwegende dat de beroepen tijdig en regelmatig ingesteld werden;

Overwegende dat de beklaagde Buyl bij beslissing van 24-4-1961 door het schepencollege te Aalst aangesteld werd als «tijdelijk conducteur» voor de duur van drie maanden en dat zijn aanstelling daarna geregeld vernieuwd werd;

Overwegende dat Buyl wist dat hij als tijdelijk maar full-time ambtenaar van de stad Aalst zijn beroep van architect niet meer uitoefenen mocht (zie zijn verklaring st. 28) en dat hij dientengevolge zijn nummer van architect binnenleverde;

Overwegende bovendien dat naar luid van het art. 5 der Wet van 20-2-1939 de ambtenaren en agenten van Staat, Provincies en Gemeenten buiten hun bediening niet als architect mogen fungeren, beschikking die eveneens op tijdelijke agenten van toepassing is;

Overwegende dat Buyl, nu zijn aanstelling maar tijdelijk was, zijn naam bord als architect aan zijn woning behield en nog, zij het in beperkte mate, bouwkundig werk aannam voor particulieren en bouwplannen heeft

ontworpen; dat hij nochtans om het verbod onopgemerkt te kunnen omzeilen door hem opgemaakte plannen soms door de tweede en soms door de derde beklaagde liet ondertekenen;

Overwegende dat alleen Buyl in contact was met de bouwheren en alleen het ereloon ontving waarvan hij nochtans de helft afstond hetzij aan tweede hetzij aan derde beklaagde en zulks als vergoeding voor de handtekening;

Overwegende dat de in de dagvaarding vermelde stukken geschriften uitmaken in de zin van de artt. 193 en 196 S.W.B. nu de plannen de handtekening dragen hetzij van Van Malderen hetzij van Singelijn en benevens tekeningen ook geschreven vermeldingen dragen zoals o.m. de naam van de bouwheer, waarvan de echtheid bevestigd wordt door de gestelde handtekening;

Overwegende bovendien dat kwestige geschriften gelet op de hoedanigheid van de ondertekenaar, hun inhoud en hun bestemming: namelijk het overhandigen aan de bestuurlijke overheid, akten waren die van die aard zijn dat aan de erop voorkomende gegevens en vermeldingen een bijzondere geloofwaardigheid kon worden gehecht;

Overwegende dat de tweede en derde beklaagde, bij het ondertekenen van deze geschriften hierbij attesteerden dat zij zelf vanwege de bouwheer een opdracht hadden ontvangen en dat de opgemaakte plannen hetzij door hen zelf hetzij onder hun toezicht opgemaakt werden en door hen nagezien en goedgekeurd werden, terwijl voortvloeit uit het onderzoek dat zij er zich toe beperkten de plannen, tegen vergoeding, te naamtekenen en zulks uitsluitend om Buyl behulpzaam te zijn en wetende met welke doeleinden hun zulks werd gevraagd;

Overwegende dat Van Malderen vergeefs voorhoudt dat Buyl nog in zijn dienst was als tekenaar en dat hij, Van Malderen het ereloon ontving en de tekenaar betaalde voor geleverd werk;

Overwegende dat het tegendeel reeds blijkt uit voorgaande overwegingen; dat Van Malderen (st. 32) zelf verklaarde dat Buyl voor hem slechts tekenwerk deed vóór hij conducteur was en dat naderhand hij, Van Malderen, aanvaardde plannen te ondertekenen omdat hij wist dat Buyl zijn architectennummer had moeten indienen en dan van Buyl de helft van het ereloon kreeg;

Overwegende dat aldus bewezen voorkomt dat zowel Van Malderen als Singelijn wetens de echtheid bevestigden van gegevens die de akten tot doel hadden op te nemen en vast te stellen en die in werkelijkheid vals waren; dat Buyl die de plannen opmaakte aan de uitvoering van de strafbare feiten rechtstreeks medegewerkt heeft;

Overwegende dat het bedrieglijk opzet en de mogelijkheid om nadeel te berokkenen voor de hand liggen gelet op de reeds aangeduide nagestreefde doeleinden;

Overwegende dat de feiten dan ook ten opzichte van de drie beklaagden bewezen zijn en voor ieder van hen het gevolg zijn van hetzelfde misdadig opzet en derhalve de nodige ondeelbaarheid bezitten om als één enkel strafbaar feit te worden betoogd;

Overwegende dat de beklaagden nog geen veroordeling hebben ondergaan tot een criminele straf of tot een correctionele hoofdgevangenisstraf van meer dan een maand en dat de feiten van de telastlegging voor elk van hen niet van aard schijnen te zijn dat zij gestraft moeten worden met een hoofdstraf van meer dan twee jaar correctionele gevangenisstraf;

Overwegende dat mag verhoopt worden dat beklaagden zich in de toekomst aan geen misdrijven meer schuldig maken;

Overwegende dat de beklaagden, ter terechtzitting van 31 december 1965, hun instemming hebben betuigd

ten aanzien van het verlenen van de maatregel van opschorting van de uitspraak van de veroordeling;

Overwegende dat naar het oordeel van het Hof aan beklaagden de gunst van de opschorting van de uitspraak van de veroordeling mag toegekend worden;

Om deze redenen:

Het Hof, rechtdoende op tegenspraak;

Gelet op de door de eerste rechter ingeroepen wetsbepalingen en daarenboven op art. 24 der Wet van 15 juni 1935, art. 211 van het Wetboek van Strafvordering; artt. 1, 3 en 13 der Wet van 29-6-1964, doch ter uitzondering van art. 40 S.W.B. en art. 8 der Wet van 29-6-1964, alle wetsbepalingen door de Heer Voorzitter ter terechtzitting aangeduid;

Ontvangt de beroepen en erover beslissende:

Doet het bestreden vonnis teniet waar de beklaagden veroordeeld werden, en opnieuw wijzende: verklaart de beklaagden schuldig aan de hen ten laste gelegde feiten;

Geeft akte aan de beklaagden van hun aanvraag en instemming ten aanzien van het verlenen van de maatregel van opschorting van de uitspraak van de veroordeling;

Beveelt voor de drie beklaagden de gewone opschorting van de uitspraak van de veroordeling voor de duur van drie jaar, met ingang van heden;

Bevestigt het vonnis voor het overige;

Verwijst de eerste en twee beklaagden, solidair, in de helft van de kosten van beide aanleggen gevallen aan de zijde van het Openbaar Ministerie en de eerste en de derde beklaagden, solidair, in de overige helft, voor het geheel begroot in eerste aanleg op 2.331 frank en in beroep op 1.095 frank;

En aangezien de kosten van eerste aanleg en van beroep samen voor de eerste veroordeelde de 3.000 fr. overtreffen, zegt dat deze kosten invorderbaar zullen zijn bij lijfswang waarvan de termijn wordt bepaald op acht dagen.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUSSEL

6e Kamer. — 30 december 1965.

Rechter: M. Van Parijs.

Openbaar Ministerie: M. de Marneffe.

Advocaten: Mrs. De Wilde en Piron.

1. Erfpacht. — Geen stilzwijgende vernieuwing.
2. Koop-verkoop. — Van eigen huis op andermans grond. — Art. 1599 niet toepasselijk.
3. Wilsgebreken. — Bedrog. — Bedrieglijke verzwijging. — Begrip.

1. Na het verstrijken van de bedongen termijn gaat het erfpachtrecht te niet: het wordt niet stilzwijgend vernieuwd en de bezetting na de termijn kan alleen het karakter van een gedogen vanwege de eigenaar hebben.
2. Art. 1599 B.W. is niet toepasselijk bij de verkoop van een gebouw dat aan de verkoper toebehoort, maar op andermans grond staat.
3. Ook verzwijging kan bedrog uitmaken: men zwijgt bedrieglijk, wanneer men weet of moet weten dat als men sprak, de overeenkomst niet zou worden gesloten.

Vander Smissen t/De Koker.

Overwegende dat de eis, ingeleid bij exploit van gerechtsdeurwaarder Buyse, uit Wolvertem, d.d. 1 dec. 1964, strekt tot vernietiging van zekere onderhandse

koopovereenkomst gesloten tussen partijen op 7 maart 1964 uit oorzaak van bedrog en subsidiair uit oorzaak van dwaling, met teruggave van de betaalde sommen, en 330.000 fr. schadevergoeding.

Overwegende dat verweerders, bij betekende besluiten d.d. 20 oktober 1965 een tegeneis inleiden ertoe strekkende de overeenkomst verbroken te doen verklaren ten nadele van hoofdeisers wegens hun weigering tot het verlijden van de authentieke verkoopakte alsmede tot betaling van 60.000 fr. schadevergoeding, som in de laatste besluiten tot 74.500 fr. verhoogd.

Overwegende dat op 7 maart 1964 onder partijen volgende overeenkomst werd gesloten: «de ondergetekenden verklaren overeengekomen voor verkoop van schuur toebehorende aan Louis De Koker, Bollebeek-Brussegem, gelegen te Bollebeek-Brussegem op grond van commissie van Openbare Onderstand te Brussel, Hoogstraat 198, aangenomen voor verkoop van Marcel VanderSmisen te Bollebeek-Brussegem voor de som van 55.000 fr. opgemaakt te Bollebeek-Brussegem de 7 maart 1964».

Overwegende dat wanneer de raadsman van eisers aan de notaris De Smet te Asse, vroeg hem een kopij te laten worden van de akte zoals hij hem voornam te verlijden, het verzonden project de volgende melding bevatte «De gebouwen van schuur zich op jaarscharige grond bevindende».

Overwegende dat de litigieuze schuur deel heeft uitgemaakt van een grotere hofstede door verweerders aangekocht bij akte van notaris Stas te Asse, d.d. 14 maart 1959.

Overwegende dat deze akte het voorwerp van de koop als volgt beschrijft «de gebouwen van een hofstede op jaarscharige grond eigendom van de commissie van openbare onderstand van Brussel, staande (...)».

Overwegende dat een soortgelijke melding bestaat in een verdelingsakte van notaris Heckelers, te Merchtem d.d. 3 november 1927 betreffende hetzelfde huis.

Overwegende nochtans dat art. 7 van de lasten, voorwaarden en bedingen van gezegde verkoop van 14 maart 1959 luidt als volgt «er wordt alhier uitdrukkelijk bepaald en de kopers verklaren zich daarmee van nu af akkoord dat voorschreven gebouwen zich op de grond van de Commissie van Openbare Onderstand van Brussel bevindende er slechts gedoogd zijn, terwijl de Commissie van Openbare Onderstand van Brussel zich het recht voorbehoudt deze ten alle tijde te doen afbreken mits voorafgaandelijke verwittiging van één maand en zonder dat de huurder uit dien hoofde enige vergoeding kan eisen».

Overwegende dat verweerder ook op 23 oktober 1959 een pachtrecht had overgenomen over de landbouwgrond groot 1 ha 4 a 41 ca waarop de hofstede was ingeplant; dat de pachtoverschrijving de volgende clausule bevatte «Wat de gebouwen betreft die op betrokken percelen staan, erkent de huurder te weten en daarmee akkoord te gaan dat deze er zich ten tijdelijke titel bevinden en er slechts gedoogd zijn, terwijl de Commissie van Openbare Onderstand van Brussel zich het recht voorbehoudt deze ten alle tijde te doen afbreken mits voorafgaandelijke verwittiging van één maand en zonder dat de huurder uit dien hoofde enige vergoeding kan eisen».

Overwegende dat deze clausule hernomen werd uit de pachtvoorwaarden van het goed in een akte van notaris Jacobs te Brussel d.d. 7 juli 1938 ingeschreven.

Overwegende dat verweerders geen bewijs kunnen leveren van het bestaan van een jaarschaar (emphytéose, zie K. Stallaert, Glossarium van verouderde rechts termen) of erfpacht (bail emphytéotique).

Dat zulk een overeenkomst met de C.O.O. van Brussel niet bestaat.

Dat om een erfpacht te vinden, er terug gegaan dient

te worden tot een akte van 14 oktober 1625 door dewelke het Brusselse Geesthuis van Bruyssegem van welk de C.O.O. van Brussel thans de rechtsopvolger is — aan een zekere Lanceloot van der Cruyce zoon Gielis een droge weide drie dagwanden groot in «hueringe bij vorm van emphytéuse» geeft, en dit voor een duur van 80 jaar, met opdracht voor de toenmalige erfpachter er een hoeve op te richten, die bij het einde van deze termijn kan overgenomen worden door het Geesthuis volgens schatting, of door de huurder afgebroken moest worden als de regeerders van het Geesthuis het liever hadden».

Overwegende dat Britz, in zijn «Mémoire sur l'ancien droit belge» (1846-1847) II, p. 621 de volgende begripsomschrijving geeft van de emphytéuse in het oud recht van onze provincies: «L'emphytéose ou emphytéose est une espèce de bail à longues années, par lequel le propriétaire d'un fonds le donne en pleine jouissance (le domaine utile) à un autre individu (l'emphytéote) à charge par celui-ci de payer un canon emphytéotique (pensio, vectigal) qui consiste en une redevance annuelle, soit en argent, soit en nature, et ce en reconnaissance du domaine direct que se réserve le propriétaire».

Overwegende dat deze bepaling overeenstemt met deze gegeven door de wet van 10 januari 1824 die de erfpacht (in het Frans emphytéose) in ons huidig recht beheerst en die als volgt luidt:

«Art. 1. Erfpachtrecht is een zakelijk regt, om het volgent te hebben van een aan eenen anderen toebehorend onroerend goed, onder gehoudenheid om aan laatsgemelden, als ene erkenning van deszelfs eigendom, eene jaarlijksche pacht te voldoen, hetzij in geld, hetzij in voortbrengselen of vruchten...».

«Art. 2. Erfpachtrecht mag noch voor eenen langeren tijd dan 99 jaren, noch voor eenen korteren tijd dan 27 jaren worden gevestigd (Journal officiel du Royaume des Pays Bas, année 1824).

Overwegende dat Britz voor het oud recht leert «Le droit emphytéotique ne pouvait pas se prescrire sans un nouveau titre (ibid. bl 622).

Overwegende dat art. 14 van de wet van 10 januari 1824 hetzelfde bepaalt in de volgende woorden «Wanneer het erfpachtrecht door den verloop des tijds is geëindigd, wordt hetzelfde niet stilzwijgend vernieuwd, doch kan hetzelfde bij voortdurend blijven staan tot weder opzegging toe».

Overwegende dat sedert het verstrijken van de termijn van 80 jaar in 1704 het erfpachtrecht te niet is gegaan en in ieder geval de notarissen bij het opmaken der titels in 1927 en 1959 ten onrechte gewag maakten van «jaarscharige grond»; dat inderdaad de erfpacht zich niet stilzwijgend vernieuwt, maar dat de bezetting na de voorziene termijn alleen het karakter van een gedogen vanwege de eigenaar kan hebben (De Page, VI, 716, 1°).

Overwegende dat eisers, na de koop van de schuur deze in een bewoonbaar huis vervormd hebben: dat ze het bewijs leveren van de kosten van deze werken, niet voor 330.000 fr. zoals ze het beweren, maar voor 68.334 fr.

Overwegende dat er aanleiding is te geloven dat indien eisers geweten zouden hebben dat de C.O.O. van Brussel het recht had het gebouw mits voorafgaandelijke verwittiging van een maand en zonder vergoeding te doen afbreken, ze de kosten niet hadden gedaan om de schuur in een woonhuis te vervormen.

Overwegende dat de aankoop van de gebouwen door verweerders zijn uitleg vindt in het feit dat ze ook het pachtrecht over het landbouwgrond verwierven, wat ook het geval was voor hun voorgangers.

Overwegende dat eisers het pachtrecht niet hebben en dat de koop van de schuur en de kosten van ver-

vorming zich alleen kunnen uitleggen door een dwaling over de rechten die ze verkregen.

Overwegende dat er alvorens na te sporen of ze slachtoffers van een bedrog werden, er aanleiding is een opwerping van verweerders te onderzoeken.

Overwegende dat verweerders aanvoeren dat de eis dient begrepen als een aanvraag tot vernietiging van de verkoop op grond van art. 1599 B.W. als de verkoop van eens anders zaak zijnde.

Overwegende dat zulks niet het geval is; dat uit de woorden van de onderhandse overeenkomst blijkt dat de verkoop als voorwerp had, niet de grond, maar de schuur zelf, die feitelijk aan verweerders behoorde.

Overwegende dat de eis dus vreemd is aan art. 1599 B.W.

Overwegende dat het bedrog manoeuvres veronderstelt; dat het woord manoeuvres in een brede zin dient begrepen; dat het niet alleen bevat alle daden gesteld om te bedriegen, maar ook de eenvoudige en zelfs mondelinge leugen, en de verzwijging; dat men bedriegelijk zwijgt, wanneer men weet, of moet weten dat als men zou spreken, de overeenkomst niet gesloten werd (De Page, I, 50 en nota 4).

Overwegende dat zulks het geval is met de verzwijging van de clause die aan de C.O.O. van Brussel toelaat het gebouw mits voorafgaande verwittiging van één maand te laten afbreken.

Overwegende dat eisers zulk een abnormale toestand niet konden vermoeden.

Overwegende dat de verkoop van 7 maart 1964 dus met bedrog behept werd; dat hij dus dient nietig verklaard te worden.

Overwegende dat eisers een toereikende schadevergoeding zullen vinden in de bovenvermelde som van 68.514 frank; dat men niet kan vergeten dat aanleggers het genot van het gebouw gedurende een zeker aantal maanden hebben gehad, en nog hebben.

Overwegende dat de tegeneis niet gegrond is.

Overwegende inderdaad dat de ontbinding van de overeenkomst ten nadele van de kopers wegens niet betaling van een gedeelte van de prijs of het weigeren de authentieke akte te verkrijgen niet gegrond is, daar kopers gerechtvaardigde redenen hadden om zo te handelen.

Overwegende dat de schadevergoeding gevraagd omdat kopers enige elementen van de schuur en verscheidene benodigdheden van de landbouw zouden hebben weggenomen niet gerechtvaardigd is, van een kant omdat de waarde van de zogezegd verdwenen elementen praktisch onmogelijk is vast te stellen, van een andere kant omdat het zeker is dat de vervormingen van de schuur in een woonhuis de waarde ervan vermeerderd heeft en dat de materialen die ervoor gediend hebben bij het gebouw blijven ingelijfd.

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Gelet op art. 4, 37, 41 en 42 van de wet van 15 juni 1935.

Gehoord de heer de Marneffe, Substituut-Procureur des Konings in zijn eensluidend advies gegeven in openbare zitting.

Rechtdoende bij tegenspraak.

Alle andere besluiten als ongegrond verwerpende.

Rechtdoende over de hoofdeis.

Verklaart deze ontvankelijk en in zijn principieel gegrond.

Verklaart de onderhandse verkoopovereenkomst van 7 maart 1964 verbroken uit oorzaak van bedrog.

Beveelt de teruggave door verweerders aan eisers van de som van 36.000 frank.

Veroordeelt verweerders aan eisers te betalen als schadevergoeding de som van 68.514 frank.

Veroordeelt ze bovendien tot de gerechtelijke intresten.

Rechtdoende over de tegeneis.

Verklaart hem ontvankelijk doch ongegrond.

Wijst oorspronkelijke verweerders ervan af.

Veroordeelt hen tot de kosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1ste-bis Kamer. — 15 februari 1966.

Voorzitter : M. Carsau.

Rechters : Mevrouw Deloof en M. Van Hecke.

Advocaten : Mrs. Bosmans loco Van Doosselaere en Van Baarle.

Huur van handelshuizen. — Art. 25, 1° handelshuurwet. — « Ouderdom ». — Begrip.

In art. 25, 1e handelshuurwet, dient het begrip « ouderdom » niet te worden geïnterpreteerd in de betekenis van bouwvalligheid, die b.v. wegens gevaar van instorting de sloping zou nodig maken, maar wel in de betekenis van een algemene toestand van verval, sleet, aftakeling, veroudering die een volledige, efficiënte en normale bestemming van het goed ten opzichte van de huidige criteria van veiligheid, hygiëne, esthetiek, utiliteit, functionalisme uitsluit.

N.V. Léon Van Parijs t/N.V. Delwiche.

Gezien de stukken van het geding en o.m. :

— het vonnis waartegen beroep, tegensprekelijk uitgesproken door de Heer Vrederechter van het Tweede Kanton der Stad Antwerpen, op 11 juni 1964;

Overwegende dat aan de hand van de voorgebrachte stukken het beroep als tijdig ingesteld en regelmatig naar de vorm voorkomt; dat het ontvankelijk is;

Overwegende dat de eis van beroepene voor doel heeft, op grond van artikel 25/1° van de wet op de handelshuur, een uitwinningvergoeding te bekomen overeenstemmende met één jaar huurvergoeding daar appellant huurhervorming geweigerd had omdat hij zinnens is het gebouw goed te herbouwen of te transformeren (art. 16/1/3°);

Dat appellant de vetustiteit van het gebouw had ingeroepen om aan de uitwinningvergoeding te ontsnappen;

Dat de eerste Rechter, na kennisname van het verslag van de door hem aangestelde deskundige, de eis inwilligde;

Overwegende dat de verhuurder-eigenaar de huurhervorming weigeren kan wanneer hij de wens uitdrukt het verhuurde goed te hernieuwen of te transformeren; dat zulke verbouwing bouwkosten veronderstelt die de waarde van 3 jaar huishuur overtreffen en transformatiewerken veronderstelt aan de grote en essentiële constructie-onderdelen, zoals daken, zolderingen, steunmuren, trappen en dergelijke;

Dat artikel 25/1° van de wet op handelshuurovereenkomsten aan de uitgewonnen huurder een uitwinningvergoeding toekent overeenstemmende met de waarde van één jaar huishuur, zijnde in casu 90.000 fr., tenzij de afbraak- of verbouwingswerken noodzakelijk geworden zijn o.a. wegens de vetustiteit van het gebouw;

Overwegende dat de voorwaarde tot nietverschuldigd zijn van de uitwinningvergoeding hierin ligt dat zo de verhuurder in het normale geval de verbouwingswerken uitvoert, louter wegens redenen van wenselijkheid of geriefelijkheid — ook al bevindt het verhuurde goed zich nog in een perfecte staat — hij in het beschouwde geval genoodzaakt wordt de grote slopings- en verbouwingswerken uit te voeren omdat het verhuurde gebouw zich in een dergelijke toestand van vetustiteit bevindt dat het geen normale bestemming meer kon hebben waarop hij nochtans recht heeft; m.a.w. dat de normale aanwending en bestemming van het goed slechts kan verwezenlijkt worden door grote slopings- en verbouwingswerken, noodzakelijk geworden wegens de sleet, de veroudering van het gebouw;

Dat het begrip «vetustiteit» of «ouderdom» niet dient geïnterpreteerd te worden in de betekenis van bouwvalligheid, die b.v. wegens gevaar van instorting de sloping noodzakelijk zou maken, maar wel in de betekenis van een algemene toestand van verval, sleet, aftakeling, veroudering die een volledige, efficiënte en normale bestemming van het goed ten opzichte van de huidige criteria van veiligheid, hygiëne, esthetiek, utiliteit, functionalisme uitsluit;

Dat men een eigenaar, die een goed bezit dat zich in dergelijke toestand bevindt, geen verwijt mag maken dat hij, in dergelijke omstandigheden slechts een minimum van locatieve onderhoudswerken uitvoert; daar hij immers niet de instandhouding van zijn goed beoogt maar wel de uiteindelijke transformatie, die hem het volledig genot van zijn goed zal verschaffen;

Overwegende in feite dat dient aangestipt dat de door beroepene betrokken plaatsen slechts een gedeelte uitmaken van een groter gebouwencomplex, zonder dat nadere gegevens opgegeven worden nopens de verhouding tussen het verhuurde en niet verhuurde gedeelte;

Dat het in elk geval noodzakelijk voorkomt rekening te houden met de toestand van het ganse complex, waarvan het gehuurde maar een gedeelte is, daar dit laatste het lot dient te ondergaan van het gehele gebouw;

Overwegende dat het gebouw ernstig geteisterd werd door oorlogsfeiten (vliegende bommen) en sindsdien niet hersteld of heropgebouwd werd;

Dat uit het verslag van de gerechtsdeskundige dient besloten dat het gebouw zeer oud is, dat de constructiedelen «hopeloos verouderd, versleten en onderkomen zijn; dat de herstellingswerken economisch niet te verantwoorden zijn»;

Dat de deskundige verder aanstipt dat het niet mogelijk is het gebouw aan een ander huurder te verhuren zonder grote en kostelijke werken om het in staat te stellen; dat de verhuring aan beroepene slechts mogelijk was gelet op de aard en wellicht de wijze van uitbating van zijn zaak en omdat hij met dergelijke toestand genoegzaam;

Overwegende dat uit al deze elementen dient besloten te worden dat het gebouw zich in dergelijke staat van sleet en veroudering bevindt dat zeer grondige en kostelijke slopings- en verbouwingswerken zich opdringen om aan dit goed een voor de eigenaar redelijke en normale bestemming te geven;

Dat de uitwinningvergoeding dus niet zal verschuldigd zijn telkens dat de slopings- en verbouwingswerken hun oorsprong en hun aanleiding hebben in de staat van de sleet en veroudering van het gebouw dat omwille van deze staat geen normale uitbatings- of aanwendingsmogelijkheden meer bezit;

Dat de omstandigheid dat de huur nog kan voortgezet worden om reden dat de huurder met zijn abnor-

male huurtoestand nog genoegzaam neemt aan dit principe geen afbreuk kan doen vermits een verhuring aan een kieskeurige huurder redelijkerwijze onmogelijk zou kunnen zijn;

Dat in deze omstandigheden appellant geen uitwinningvergoeding verschuldigd is aan beroepene;

Om deze redenen :

De Rechtbank;

Rechtdoende tegensprekelijk en in hoger beroep;

Na erover beraadslaagd te hebben;

Alle andere en strijdige besluiten verwerpend;

Verleent akte aan beroepene van het voorbehoud dat zij maakt om op grond van art. 25, 3° van de wet van 30 april 1951 een aanvullende uitwinningvergoeding te vorderen;

Verklaart het beroep ontvankelijk en gegrond;

Hervormt het bestreden vonnis en wijst de eis af;

Veroordeelt beroepene tot de kosten van beide instanties.

CORRECTIONELE RECHTBANK TE HASSELT

2e Kamer. — 2 november 1965.

Voorzitter : M. Pexsters.

Rechters : M.M. Strauven en Van Coppenolle.

O.M. : M. Moens.

Advokaten : Mrs. Panier en Peeters.

1. Verzekering voor de Politie rechtbank. — Verzekering van een jaar voor de publieke vordering.
2. Stelling van Burgerlijke Partij na verzekering der publieke vordering. — Ontvankelijkheid.

1. De verzekeringstermijn van de publieke vordering voor een naar de Politie rechtbank verzonden wanbedrijf is vastgesteld op een jaar. (Wet van 30 mei 1961.)
2. De stelling van burgerlijke partij, wanneer het misdrijf verjaard is, is niet ontvankelijk.

O.M. t./ Geys.

Gelet op het vonnis gewezen door de Politie rechtbank van het kanton Peer dd. 18 mei 1965;

Overwegende dat de beroepen regelmatig zijn naar de vorm, tijdig ingesteld en derhalve ontvankelijk;

Voor wat betreft de verzekering van de publieke vordering :

Overwegende dat de feiten gebeurden op 18 mei 1963;

Dat op 8 december 1964 de raadkamer de zaak onder de betichting van onvrijwillige slagen en verwondingen verzond voor de Politie rechtbank;

Overwegende dat door deze verzending de verzekeringstermijn werd gebracht van drie jaar op één jaar (art. 21 in fine van het wetboek van strafrechtspleging);

Overwegende dat de eerste rechter derhalve betichte niet kon veroordelen doch had moeten vaststellen dat de strafvordering gedoofd was;

Voor wat betreft de ontvankelijkheid van de burgerlijke eis :

Overwegende dat indien de eis zou zijn ingesteld toen de strafzaak nog niet verjaard was, hij ongetwijfeld ontvankelijk was en de latere verzekering van de strafzaak op deze stelling geen invloed meer kan hebben (art. 27 van het wetboek van strafrechtspleging);

Overwegende dat in casu de stelling van burgerlijke partij echter gebeurde toen de publieke vordering reeds verjaard was;

Overwegende dat alhoewel door de wet van 30 mei 1961 voor de burgerlijke vordering een andere verjaringstermijn van toepassing is als voor de publieke de prescription, José Van der Veren J.T. 24.10.1961, nr. rechtbank, een zeker publiek karakter behoudt (Délais vordering, deze eis echter, ingeleid voor een straf-4535,606);

dat daaruit volgt dat de rechtbank van ambtswege, ook al wordt het niet opgeworpen door betichte, de ontvankelijkheid van de stelling van de burgerlijke partij moet nagaan;

Overwegende dat wanneer het vaststaat dat een eis van de burgerlijke partij die tijdig gesteld is niet meer kan verjaren, ook al verjaart nadien de publieke vordering, het eveneens vaststaat dat een eis gesteld voor een strafrechtbank, moet ingediend zijn, voor dat de verjaring is ingetreden; dat derhalve de eerste rechter de stelling van de burgerlijke partij onontvankelijk had moeten verklaren;

Gezien de hiernavolgende artikelen door de heer voorzitter ter zitting aangeduid:

wetboek van rechtspleging in strafzaken art. 194, 190, 192, 196, 172, 176, 210, 21, wet van 15 juni 1935 art. 2, 14, 24, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 41 K.B. 28 december 1958; art. 1382 B.W.B. en 1384 B.W.B.

Om deze beweegredenen:

De Rechtbank, zetelende in graad van beroep in zaken van de politierechtbank, statuerende op tegenspraak, verklaart de beroepen ontvankelijk en gegrond;

Het eerste vonnis wijzigende;

En doende wat de eerste rechter had moeten doen; Stelt vast dat de vervolging van het feit ten laste van betichte gelegd gedoofd is door verjaring;

Ontslaat betichte van de veroordeling tegen hem uitgesproken;

Verklaart de stelling van de burgerlijke partijen onontvankelijk;

Legt de kosten van stelling te hunne laste;

Legt de kosten van de publieke vordering ten laste van de staat zo in eerste aanleg als in beroep;

De Burgerlijke partijen en het Openbaar Ministerie zijn gelast met de uitvoering van dit vonnis elk voor hetgeen hen betreft.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE VEURNE

Zetelend in zaken van koophandel

1e Kamer. — 10 januari 1966.

Voorzitter: M. Valcke.

Rechters: M.M. Delaere en Anné.

Advocaten: Mrs. Debra loco Standaert en Tricot.

Verstek en verzet. — In burgerlijke zaken en in zaken van koophandel. — Uitvoering in de zin van artikel 159 Rv. — Begrip.

Een verstekvonnis wordt geacht ten uitvoer te zijn gelegd in de zin van art. 159 Rv., als de deurwaarder een proces-verbaal heeft opgemaakt van zijn vaststelling dat hij in de woon- of verblijfplaats van de debiteur geen voor beslag vatbare goederen heeft gevonden en dit proces-verbaal aan de debiteur werd betekend overeenkomstig de voorschriften die gelden voor dagvaardingen.

Teerlynck t/ Pyl.

Gelet op de akte van verzet dd. 16 augustus 1963, geboekt, van het ambt van gerechtsdeurwaarder Alfons Crauwels, wonende te Antwerpen.

Gelet op het exploit van herdaging dd. 17 september 1965 geboekt, van het ambt van gerechtsdeurwaarder Pierets Edmond, wonende te Antwerpen.

Gezien de overige stukken van het geding.

Gehoord de partijen in hun middelen en besluiten.

Over de ontvankelijkheid:

1. Overwegende dat uit de procedure blijkt dat het vonnis dd. 28 juni 1962 waartegen door het ambt van gerechtsdeurwaarder Verkest verzet betekend werd op 30 juli 1962 en wel aan de wettelijke woonplaats van aanlegger op verzet te Wulpen.

2. Dat verder blijkt dat ten titel van executie van het gezegde vonnis op 26 juni 1963 door gerechtsdeurwaarder Verkest een proces-verbaal van niet-bevinding diende opgesteld te worden.

3. Overwegende dat nu blijkt dat het verzet tegen voormeld vonnis eerst bij akte van 16 augustus 1963 aan concludant werd betekend.

4. Dat blijkens de beschikkingen van artikelen 158, 159 en 436 van het wetboek van burgerlijke rechtspleging het verzet dient ingesteld ten laatste vijftien dagen na betekening indien deze geschiedde aan persoon en in het negatieve geval tot aan de uitvoering op straf van onontvankelijkheid.

5. Dat waar in casu het vonnis niet aan persoon kon worden betekend er nochtans op 26 juni 1963 een proces-verbaal van niet-bevinding werd opgesteld.

6. Dat dit proces-verbaal van niet-bevinding ongetwijfeld beantwoordt aan de vereisten gesteld door artikel 159 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering om te kunnen gelijkgesteld worden met een eenvoudige executie vermits het werd opgesteld en betekend overeenkomstig de voorschriften geldend voor dagvaardingen.

7. Dat bijgevolg het vonnis dient beschouwd te worden als geëxecuteerd en het verzet dan ook niet meer ontvankelijk is wegens het verstrijken van de termijn.

Gelet op de artikelen: 2, 30, 34, 36, 37, 40 en 41 der wet van 15 juni 1935.

Om deze redenen:

De Rechtbank, wijzende in koophandelszaken, in laatste aanleg, op tegenspraak tussen partijen, alle verdere of strijdige besluiten afwijzende.

Verklaart het verzet niet ontvankelijk.

Veroordeelt eiser op verzet tot de kosten van het geding.

NOOT. — Artikel 1048 van het ontworpen Gerechtelijk Wetboek stelt dat de verzetstermijn, eenvormig vastgesteld op een maand, wie ook de rechter over de feiten weze waarvan de beslissing uitgaat, en op acht dagen, voor de beschikking van de rechter in kortgeding, begint te lopen vanaf de betekening van het vonnis, om het even of dit betekend is aan de persoon die verstek laat gaan of niet. De nieuwe regel, eenvoudiger als hij is, vrijwaart nochtans de rechten van wie verstek laat gaan: deze beschikt over een voldoende lange termijn om verzet te doen en bovendien werden bijzondere maatregelen voorgeschreven opdat de exploitanten die niet ten huize zijn betekend, snel de geadresseerde zouden bereiken (Verslag Van Reepinghe, I, blz. 410-411).

CORRECTIONELE RECHTBANK TE LEUVEN

1e Kamer. — 16 april 1965.

Voorzitter : M. Peeters.
 Rechters : M.M. Boeyé en Deviaene.
 Openbaar Ministerie : M. Declercq.
 Advocaten : Mrs. Nelissen en Hoschet.

Rechtspleging in strafzaken. — Overlijden van de verdachte vóór de uitspraak. — Hoger beroep tegen het vonnis dat de overledene veroordeelt. — Openbaar Ministerie. — Ontvankelijk. — Zoon van overledene. — Niet ontvankelijk.

De publieke vordering vervalt door de dood van de verdachte.

Als de politierechter niettemin een vonnis van veroordeling tegen de overleden verdachte heeft uitgesproken, kan het openbaar ministerie hiervan nog in hoger beroep komen, al kon geen regelmatige aanzegging met dagvaarding binnen veertig dagen worden verricht. De toestand van overmacht, waarin het openbaar ministerie zich bevindt, mag immers zijn recht van hoger beroep, dat tot de openbare orde behoort, niet lam leggen. Het hoger beroep, ingesteld door de zoon van de verdachte, is echter niet ontvankelijk.

De rechtbank in hoger beroep trekt de zaak tot zich, stelt vast dat de publieke vordering vervallen is door de dood van de verdachte en verklaart de eis van de burgerlijke partij, ingesteld na de dood van de verdachte, niet ontvankelijk.

O.M. en Devester, B.P. t./ Vissenaekens, verdachte.

I. Over het beroep ingesteld door advocaat Hoschet, houder van de stukken, voor de zoon van de beklaagde :

Overwegende dat dit beroep niet uitgaat van een der partijen die in de zaak betrokken waren wanneer deze aanhangig was voor de eerste rechter;

dat het recht van de beklaagde om in beroep te komen een persoonlijk recht is (art. 204 Wetboek van Strafvordering) dat het beroep van de zoon van de beklaagde dan ook niet ontvankelijk is;

II. Over het beroep van het Openbaar Ministerie :

Overwegende dat het Openbaar Ministerie de wil uitdrukte door vordering van 4 januari 1965, beroep aan te tekenen tegen voornoemd vonnis;

dat er geen regelmatige aanzegging van dit beroep geschiedde noch dagvaarding binnen de veertig dagen van het vonnis a quo, zoals voorgeschreven door art. 205 (wet 27-2-1956, art. 4) Wetboek van Strafvordering, de beklaagde overleden zijnde op 9 november 1964;

Overwegende dat deze aanzegging en dagvaarding op straf van nietigheid voorgeschreven is en dat deze nietigheid de openbare orde aanbelangt;

Overwegende dat de toepassing van deze regel ter zake voor noodzakelijk gevolg zou hebben het Openbaar Ministerie in de onmogelijkheid te stellen zijn recht van beroep uit te oefenen en dit ten gevolge van een gebeurtenis waaraan het totaal vreemd is;

dat het recht van het Openbaar Ministerie hoger beroep aan te tekenen toegekend wordt op gronden die aan het algemeen belang ontleend worden (Simon, Strafvordering, II, 964);

dat het de verplichting heeft de wetten die de open-

bare orde aanbelangen te doen eerbiedigen, de publieke vordering te verdedigen maar ook deze van de verdediging (Rép. pratique Droit Belge, Complément B I, Appél en Matière répressive, 103);

dat dit recht tot beroep, dat ook tot de openbare orde behoort, niet kan lamgelegd worden door een toestand van overmacht, die ontstond door het overlijden van de beklaagde vóór dat de termijn van beroep openstond;

dat de rechtspraak met reden aanneemt, dat in geval van overmacht, geen verval kan opgelopen worden (Cass., 30 april 1928 Pas. 1928, I, 149; Rép. Pr. opus cit. 474 en volg.);

dat de Rechtbank dan ook oordeelt dat het beroep van het Openbaar Ministerie ontvankelijk is;

Overwegende dat de eerste rechter de beklaagde veroordeelde op 23 december 1964, wanneer deze laatste reeds overleden was, zoals blijkt uit het voorgelegd uittreksel uit de overlijdensakte, op 9 november 1964;

Overwegende dat de publieke vordering vervalt door de dood van de beklaagde (art. 20 wet van 17 april 1878);

dat derhalve het eerste vonnis, wegens schennis van deze wettekst, die van openbare orde is, dient te niet gedaan bij toepassing van art. 215 Wetboek van Strafvordering;

dat de Rechtbank de zaak hoeft tot zich te trekken, uitspraak te doen in eerste en laatste aanleg en vast te stellen dat de publieke vordering vervallen is en de eis van de burgerlijke partij gesteld na de dood van de beklaagde, niet ontvankelijk is;

Om deze redenen en bij toepassing van art. 24 der wet van 15 juni 1935, 20 der wet van 17 april 1878, 162, 176, 211 van het Strafvorderingswetboek door de heer Voorzitter aangeduid;

De Rechtbank;

Verklaart het beroep van de zoon van de beklaagde niet ontvankelijk;

Verklaart het beroep van het Openbaar Ministerie ontvankelijk, trekt de zaak tot zich, stelt vast dat de publieke vordering vervallen is door de dood van de beklaagde; legt al de kosten ten laste van de Staat;

Verklaart de eis van de burgerlijke partij niet ontvankelijk en veroordeelt haar tot de door haar gemaakte kosten.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

1e Kamer. — 29 juni 1965.

Voorzitter : M. Dekkers.
 Referendaris : M. Dauwe.
 Advocaten : Mrs. Vandenbroele en Franck.

Rivierbevrachting. — Liggeld in de bestemmingshaven.

Daar, bij rivierbevrachting, het in de bestemmingshaven opgelopen liggeld verschuldigd is door degene die het cognossement aanbiedt om de lading in ontvangst te nemen (art. 25 van de wet van 5 mei 1936), kan de betaling ervan niet worden gevorderd van iemand die noch geadresseerde noch aanbieder van het cognossement is. Hieraan wordt niets veranderd door het feit dat hij de vracht heeft betaald: het liggeld in de bestemmingshaven is een schadevergoeding, die niets gemeen heeft met de vracht.

Casteleyn t./ N.V. Eugène Herbosch.

Dat de bestanddelen der zaak uitwijzen dat verweerster als bevrachter-bemiddelaar, de overeenkomst dd. 25-8-1964 met aanlegger afsloot voor een vervoer te water van een lading kolen van Zeebrugge-Dam naar Zandvoorde;

Dat verzender en bestemming U.C.B. was;

Aangezien aan verweerster de betaling opgevorderd wordt van een ligdag bij voorgehouden toepassing van art. 5-a N.P. 29-7-1952;

Aangezien art. 25 der wet van 5 mei 1936 echter bepaalt dat het liggeld opgelopen in de bestemmingshaven, verschuldigd is door degene die het cognossement aanbiedt om de lading in ontvangst te nemen;

Aangezien terzake verweerster noch bestemming noch aanbieder van het cognossement was, derwijze dat verweerster de niet-ontvankelijkheid van de eis opwerpt;

Aangezien aanlegger ter weerlegging van dit argument aanvoert dat verweerster de vracht betaald heeft, hetgeen tevens de verplichting inhoudt tot regeling van de liggelden;

Aangezien deze stelling steun zoekt in een door deze rechtbank op 12 maart 1942 geveld vonnis, en aangehaald door Van Bladel, boek II, nr. 1286;

Dat de alsdan beslechte toestand rekening te houden had met het feit dat hij niet als bestemming gehandeld had vermits hij — nadat de goederen door de bezetter opgeëist waren geweest — de tegenwaarde ervan geëind had;

Aangezien de omstandigheden derhalve gans verschillend zijn en een vergelijking met onderhavig geval uitsluiten;

Aangezien aanlegger dan ook de door Van Bladel vooropgestelde leer geweld aandoet en art. 25 der wet van 5 mei 1936 een draagwijdte wil geven die de wetgever niet heeft verkondigd;

Aangezien buitendien verweerster los van de vracht, volstrekt vreemd is aan iedere ligdag en het hiervoor opeisbaar liggeld, daar het ev. verschuldigd zijn ervan een schadevergoeding uitmaakt die niets gemeens heeft met de vracht; dat desaan gaande andere rechtsgronden in aanmerking komen;

Aangezien de vordering zoals gesteld niet ontvankelijk is;

Om deze redenen :

De Rechtbank maakt melding van de toepassing van artikel 2 van de wet van 15 juni 1935;

Verklaart de eis niet ontvankelijk;

Wijst aanlegger ervan af en veroordeelt hem tot al de kosten tot op heden aan de zijde van verweerster begroot op 30 frank.

POLITIËRECHTBANK TE BEVEREN-WAAS

18 november 1965.

Rechter : M. Van Hassel.

Wet en Koninklijk Besluit. — Toepassing van de strafwet. — Naar de plaats. — Principe. — Internationaal verkeer. — Uitzondering.

Krachtens art. 3 S.W. wordt elk misdrijf, op het grondgebied van het Rijk gepleegd, ook als het door vreemdelingen is gepleegd, gestraft overeenkomstig de bepalingen van de Belgische strafwetten; met wetten worden ook de besluiten en reglementen bedoeld.

Hierop wordt uitzondering gemaakt door de wet van 1 april 1954 houdende goedkeuring van het Internationaal Verdrag nopens het Wegverkeer, waardoor België zich ertoe heeft verplicht toe te staan dat het internationaal verkeer op zijn openbare wegen zal worden geregeld door de bepalingen van het verdrag. Onder internationaal verkeer wordt verstaan elk verkeer dat ten minste één grens overschrijdt. Als dus een vreemdeling, in internationaal verkeer rijdend, met een in het buitenland ingeschreven voertuig in België rijdt, is hij, onder voorbehoud van wat wordt gezegd in artikel 1/2° en 5 der algemene bepalingen van het verdrag, enkel onderworpen aan de voorschriften die in het verdrag en verdere overeenkomsten zijn opgenomen, voor zover zijn land van herkomst tot de verdragsluitende staten behoort.

Van de Walle.

Overwegende dat beklaagde vervolgd om te Verrebroek op 14 juni 1965 artikel 86bis van het K.B. van 8 april 1954 te hebben overtreden, blijkt van Nederlandse nationaliteit te zijn en bij de feiten een motorrijwiel te hebben bestuurd, ingeschreven in Nederland;

Overwegende dat ingevolge het principe vermeld in artikel 3 van het strafwetboek, elk misdrijf gepleegd op het Belgisch grondgebied, ook door vreemdelingen, gestraft wordt overeenkomstig de bepalingen der Belgische wetten, en anderzijds dat het woord « wetten » eveneens besluiten en reglementen door de uitvoerende machten getroffen bedoelt;

Overwegende dat hierdoor in principe de vreemdeling in België onderworpen is aan de Belgische wetten en reglementen op het Wegverkeer;

Overwegende nochtans dat op dit principe uitzondering wordt gemaakt door de wet van 1 april 1954 houdende goedkeuring van het Internationaal verdrag nopens het Wegverkeer, tien bijlagen en twee protocols (verdrag van Genève dd. 19 nov. 1949); de Europese overeenkomsten (Genève 16 nov. 1950) en verdere aanvullingen;

dat deze internationale akten onder andere door Nederland werden onderschreven en worden toegepast;

Overwegende dat hierdoor België zich heeft verplicht toe te staan dat het internationaal verkeer op zijn openbare wegen geregeld zal worden door de bepalingen van vornoemd verdrag (artikel 1/1° der Algemene Bepalingen); dat door internationaal verkeer wordt verstaan elk verkeer dat minstens één grens overschrijdt (artikel 4 al. 2 der algemene bepalingen) aan welke voorwaarden beklaagde inzake voldoet;

Overwegende dat aldus een vreemdeling in België rijdend, met een in het buitenland ingeschreven voertuig onder voorbehoud van wat wordt gezegd in artikel 1/2° en 5 der algemene bepalingen van het Verdrag, enkel onderworpen is aan de voorschriften opgenomen in het Verdrag en verdere overeenkomsten, voor zover minstens zijn land van herkomst tot de verdragsluitende staten behoort;

Overwegende dat de verplichting tot het dragen van een helm volgens voorgeschreven model opgelegd in artikel 86bis van het Verkeersreglement noch voorkomt in de technische vereisten waaraan de motorvoertuigen dienen te voldoen, noch bij de vereisten waarnaar de bestuurders dier voertuigen zich dienen te gedragen vermeld in voormeld verdrag en bijlagen;

Overwegende dat beklaagde dienvolgens geen overtreding beging;

NECROLOGIE

REFERENDARIS CYRIEL DESWAEF †

Onlangs overleed de heer Cyriel Deswaef, referendaris bij de Rechtbank van Koophandel te Brussel en Voorzitter van de Nationale Arbeidsraad, van het beheerskomité van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening en van de Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen, alsook Voorzitter van het Arbeidsgerecht van Beroep te Brussel.

Cyriel Deswaef doceerde ook het Arbeidsrecht aan de Vrije Universiteit te Brussel.

De betreurde overledene was een Vlaming uit één stuk en heeft te Brussel in de Vlaamse middens een belangrijke rol gespeeld.

Op 7 maart ll. werd door de verschillende organismen waarvan Cyriel Deswaef de leiding had hulde gebracht aan zijn nagedachtenis. Deze plechtigheid werd voorgezeten door de heer Servais, Minister van Tewerkstelling en Arbeid.

Wij delen hieronder de tekst mede van de redevoeringen die te dezer gelegenheid gehouden werden door de heer Minister Servais en door Mr. W. Verougstraete, Voorzitter van de Kamer voor Werklieden van de Werkrechtvaardersraad van Beroep te Brussel.

* * *

Rede van de heer Leon Servais, Minister van Tewerkstelling en Arbeid

Een zware en pijnlijke plicht heeft ons hier samengebracht.

Nog geen vijf jaar geleden had ik het genoegen en de eer de heer *Cyriel De Swaef* als voorzitter van de Nationale Arbeidsraad te mogen inhuldigen.

Vandaag is hij er niet meer.

Ondermijnd door een langdurige en pijnlijke ziekte heeft hij ons op 22 januari jl. voorgoed verlaten na een leven waarin hij zich geheel had gewijd aan de sociale vooruitgang en aan de sublimering van het recht.

Met diepe ontroering neem ik namens de Regering deel in de hulde aan de nagedachtenis van hem die met een zeldzame bevoegdheid en met een liefdevol gezag de leiding had van de instellingen die U vertegenwoordigt.

Aan Mevrouw De Swaef, aan haar zoon en aan de familieleden, die hier diepbedroefd aanwezig zijn, bevestig ik met eerbied mijn innig rouwbeklag en geef ik uiting aan al mijn bewondering en aan al mijn erkentelijkheid voor het grootse werk dat door hun dierbare overledene werd verricht gedurende een helaas al te korte ononderbroken beroepsloopbaan.

In 1910 geboren te Sint-Jans-Molenbeek uit een familie van Gentse afkomst, deed de Heer De Swaef schitterende studies in de rechten aan de Vrije Universiteit te Brussel, alvorens hij kabinetsattaché werd van wijlen *Achille Delattre*, de toenmalige minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

In die tijd verleende hij zijn medewerking aan de voorbereiding van een besluit dat de R.V.A.W. in het leven heeft geroepen. Dat besluit bevatte reeds de grondbeginselen die door de jaren heen progressief hebben geleid tot de gamma van activiteiten welke thans tot de bevoegdheid van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening behoren.

Nadat hij aldus had bijgedragen om deze instelling een solide juridische basis te geven, was hij de ge-

schikte persoon om te worden gekozen onder de magistraten die als voorzitter van de klachtencommissies inzake werkloosheid werden aangesteld.

Van 1950 tot 1956 was hij als voorzitter van de commissie te Brussel in de gelegenheid om zijn eminente hoedanigheden van jurist met een zeer scherp sociaal gevoel in dienst te stellen van de gemeenschap.

Hij heeft de grondslagen gelegd voor de opvatting die later door de Raad van State is overgenomen, een opvatting volgens welke de rechtscollages die over sociaalrechtelijke geschillen uitspraak doen, de rechten van de beklaagde ten volle moeten waarborgen en onafhankelijk moeten staan tegenover de betrokken partijen, zoals dit het geval is met de gewone rechtbanken.

Herinneren wij eraan dat van 1946 tot 1947 hij belast was met twee kiese opdrachten: het voorzitterschap enerzijds van de Consultatieve Commissies inzake de plaatsing van bedienden en anderzijds van een Commissie van beroep voor de politieke zuivering van het R.V.A.-personeel.

Dank zij zijn objectiviteit en zijn gematigde houding heeft hij zich van die bijzonder moeilijke opdrachten tot algemene voldoening gekweten.

Op 29 mei 1956 volgde hij de betreurde heer *Fuss* op als voorzitter van het beheerscomité van de R.V.A. Dit voorzitterschap nam hij met onbetwistbare toewijding waar.

Met een verbazend aanpassingsvermogen vatte hij vlug de kern van de problemen en leidde de debatten met algehele objectiviteit en met ongemene hoffelijkheid, wat zijn gezag nog versterkte, en bracht hij in het comité een serene sfeer die de dialoog tussen partijen bevorderde.

Ondertussen had hij bij de handelsrechtbank te Brussel de belangrijke functie van referendaris uitoefend en gedurende vele jaren een rol van bemiddelaar en scheidsrechter in netelige conflicten gespeeld.

Als hoogleraar in de sociale wetgeving was hij vertrouwd geraakt met de principes en de problemen van ons sociaal recht dat hij met veel talent beoefende in zijn hoedanigheid van voorzitter van de Werkrechtvaardersraad van Beroep te Brussel.

Zijn veelzijdige juridische vorming, zijn lange menseelijke ervaring, doch vooral zijn sociale zin waren bepalend voor zijn aanstelling tot voorzitter van de Nationale Arbeidsraad.

Die opdracht had hij aanvaard met een beroep op de inschikkelijkheid van de Raad, daar hij weinig ervaring had ter zake van consultatieve organen. Lang duurde het evenwel niet, of hij gaf blijk van zijn grote bewaandheid voor deze moeilijke taak.

Wij begrijpen dan ook zeer goed dat bij de inhuldigingsplechtigheid op 17 juli 1961 de heer *De Swaef* eraan gehouden heeft een gezegde van *William James* te herhalen « Levenservaring lost problemen op die het zuivere verstand van streek brengen ».

Hoewel de heer *De Swaef* een uitmuntend jurist was, meed hij elk juridisme; steeds dacht hij eraan, dat elk juridisch werk, hoe harmonieus ook, alleen waarde heeft wanneer het de sociale rechtvaardigheid en het algemeen welzijn dient.

Al de tijd, helaas veel te kort, dat hij voorzitter was van de Nationale Arbeidsraad, heeft hij steeds blijk

gegeven van een scherpe zin voor menselijk contact, nam hij gaarne zelf het initiatief voor een geïmproviseerde bespreking of heel eenvoudig nam hij een of ander lid van de Raad bij zich om hem meer begrip bij te brengen.

De woordvoerders van de werkgevers- en werkmensorganisaties, die hem hierin hebben kunnen waarden op de talloze vergaderingen, zullen beter dan ik in herinnering brengen de eenvoudige, directe doortastende wijze waarop de heer *De Swaef* de bijeenkomsten van de Nationale Arbeidsraad voorziet, zijn aangeboren zin voor bemiddeling en zijn realistische geest altijd op zoek naar concrete oplossingen.

Zijn dynamische persoonlijkheid en zijn grondige kennis van de eigentijdse sociale problemen dienden om te zoeken naar degelijke oplossingen die door allen aanvaard konden worden. Zo nodig, trachtte hij zowel bij de enen als bij de anderen een overeenstemming van standpunten te bereiken, doch nooit heeft hij op onbevredigende compromissen aangedrongen.

Twee problemen hebben inzonderheid zijn aandacht gehad: als magistraat en als hoogleraar, de oprichting van de arbeidshoven en arbeidsrechtbanken in het kader van de gerechtelijke hervorming, als voorzitter van paritaire organen, het bevorderen van betere arbeidsverhoudingen. Inzonderheid was zijn voortstuwende kracht gericht op de doe-einden van de vakopleiding en van de herscholing.

Ik wens bovendien te beklemtonen dat de bruisende activiteit van de heer *De Swaef*, de veelvoudige taken die hij op zich had genomen, allen een en hetzelfde doel beoogden: de sociale rechtvaardigheid. Van die sociale rechtvaardigheid hield hij er een opvatting op na welke voor allen, ongeacht hun filosofische of politieke overtuigingen, aanvaardbaar was.

Dat hij in alle kringen zoveel vrienden had, bewijst dat hij een promotor was van de arbeidsvrede en van het algemeen welzijn.

Mocht zijn leven een toonbeeld zijn voor allen die zich inspannen voor het algemeen belang en voor de sociale vooruitgang.

Ik ben ervan overtuigd dat allen die hem hebben gekend, nog lang zullen terugdenken aan zijn grote gaven naar hart en geest.

* * *

**Rede van Mr. Willem Verougstraete,
Voorzitter van de Kamer voor Werklieden
van de Werkrechtvaardersraad van Beroep te Brussel**

Ik zou U enkele woorden willen zeggen over de mens Cyriel De Swaef, die ons verlaten heeft in de volle kracht des levens, zoals hij was, zoals hij heeft geleefd.

Indien men nooit iemand... en vooral niet een mens met zoveel verscheiden en schitterende facetten, kan herleiden tot een functie, toch scheen in zijn gehele doen en laten een lijn te liggen, die hem als het ware onafwendbaar leiden moest tot de studie en de beoordeling van de arbeidsgeschillen.

Hoe is dat gekomen?

Vooreerst zijn grootmoedig temperament. Een fel en ietwat romantisch gemoed dat geen onrechtvaardigheid en geen kleinzielig egoïsme dulden kon. Maar wij zullen ook wellicht om zijn levenswandel te begrijpen twee generaties moeten opklimmen, tot zijn grootvader, de arbeider, de typograaf die onder de Gentse arbeiders de sombere jaren van het einde der 19e eeuw heeft meegemaakt en meegeleden, tot zoverre dat hij met geheel zijn familie naar Noord-Frankrijk vluchten moest.

Het is enkele jaren na de terugkeer uit Frankrijk

dat Cyriel De Swaef geboren werd te Molenbeek, in 1910, waar de gehele familie zich gevestigd had.

Grootgegroeid in deze volkswijk van de grootstad, heeft hij van zijn grootvader en zijn vader de belevenissen gehoord van deze bange tijden, waar de arbeiders, onmondig en weerloos, overgeleverd waren aan het noodlot der economische grillen en aan de willekeur van hun meesters.

Met de jaren gingen de toestanden weliswaar geleidelijk verbeteren, maar de jeugdige knaap droeg als het ware de lidtekens van de zware sociale strijd die zijn ouders en grootouders hadden doorgevochten.

En in de jongen, die studeerde op het atheneum te Brussel, was er een soort herinnering blijven bestaan, een overgeërfd geheugen dat hem solidair maakte met de kleine man, dat hem begripen deed dat de samenhangigheid het enig redmiddel is van de verdrukten.

De jonge student speelde een actieve rol in de Vlaamse atheneumkring Roelant, en tevens in de Socialistische Arbeidersjeugd waarvan hij weldra nationaal voorzitter werd.

Daar wijdde hij zich geheel aan tal van culturele activiteiten, regisseerde en speelde hij toneelstukken samen met jonge intellectuelen en volksjongens.

Daar is het dat hij een talent van toneelspeler ontwikkelde, waar hij geheel zijn leven enorm plezier van heeft gehad.

Op de Vrije Universiteit te Brussel was hij niet enkel een student in de rechten. Hij stond in de eerste rangen van de Socialistische studentenkring en van het aloude vlaamsgezinde studentengenootschap *Geen Taal Geen Vrijheid*.

Zijn vlaamsgezindheid was voor hem, en is voor hem altijd gebleven een vanzelfsprekende gevolgtrekking uit zijn aanvoelen van de sociale noden van het Vlaamse volk, en van de drang naar culturele ontplooiing.

Geheel zijn handel en wandel was door deze gedachten doordrongen.

Zo had hij als student een hekel aan de zelfgenoegzaamheid van de «fils à papa», en liever dan ze in al te intellectuele bespiegelingen te volgen, of mee te doen aan burgerlijke mondaniteiten, verkoos hij met zijn studiemakkers en vrienden van de arbeidersbeweging een toneelgroep op te richten, het «Brussels Toneel», dat gedurende verscheidene jaren voor een Vlaams arbeiderspubliek toneelstukken met sociale inslag ging opvoeren, die met groot succes werden ontvaard.

Daar speelden wij samen met acteurs als daar waren: Rik Fayat, Jan Fourmoy, Lode Vanhaelst en vele anderen.

Ook ging hij het recht doceren in de arbeidershogeschool, en daarbij... natuurlijk... zou ik zeggen, de sociale wetgeving.

Eenmaal doctor in de rechten zou hij spoedig juridisch bijzitter worden bij de Werkrechtvaardersraad en later, naast zijn loopbaan op de Rechtbank van Koophandel zou hij het Arbeidsgerecht trouw blijven en Voorzitter worden van het Arbeidsgerechtshof te Brussel. Deze bijkomende functie heeft in zijn evolutie wel een zeer grote rol gespeeld... of althans zijn levensrichting bestendigd.

Maar ik wil even terugkomen op de oorlogsjaren waar hij medestichter werd van de ondergrondse socialistische beweging van toen.

Hij werd door de Duitsers aangehouden en bleef een tijdlang in de gevangenis.

Na de bevrijding werd hij aangeduid als voorzitter van een aantal zuiveringscommissies.

Misschien zult U denken dat hij, die geleden had onder de bezetting van de Duitsers, geneigd was een

weerwraak te nemen op al wie met hen had samengewerkt.

Welnu — en dit is een diepe karaktertrek van Cyriel De Swaef — zelfden heeft men een «zuiveraar» gevonden die met meer rechtvaardigheid en gematigdheid hun erge dwalingen beoordeelde, en die met meer goedheid kwijtschelding kon geven voor de kleine zwakheden van mensen die soms onder zware druk te weinig moed hadden getoond.

Hij die hartstochtelijk tegen de Duitsers had gestreden in het verzet, kon niet dulden dat, eenmaal de bevrijding gekomen, misbruik zou worden gemaakt van de zegepraal.

Heel natuurlijk was deze weerstander, deze besliste en hardnekkige tegenstander van de Duitsers en van hun trawanten, een rechter vol menselijk begrip geworden... en ook soms een biechtvader vol deernis en goedheid voor degenen zelf die hij zo hardnekkig bestreden had.

Laten we nu terugkeren tot het sociaal recht: want daar is het dat hijzelf zijn eigen roeping zag.

Hij ging vanaf 1955 arbeidsrecht doceren aan de Vrije Universiteit te Brussel, en tenslotte zou hij de hoge functies vervullen waaraan hier herinnerd werd en nog zal worden door meer gezaghebbenden dan ik.

Deze bij uitstek sociaal voelende mens was geen fanatieker, hij had het niet kunnen zijn. Allen die hem hebben gekend, hebben zijn verdraagzaamheid kunnen ervaren, zijn diepe menselijkheid, die door alle muren drong die de mensen plegen om zich heen te bouwen, om zich in groepen af te zonderen.

Voor deze ongelovige, voor deze vlaamsgezinde bleef de eerbied voor de Godsdienst, bleef de bewondering voor de Franse cultuur niet bij woorden, en de gelovige, de franssprekende was voor hem in de eerste plaats een mens, die als zodanig recht had op aanzien en achting.

Bestond er in hem een scheuring? een tegenstrijdigheid tussen de strijder in de verzetsbeweging, de vlaamsgezinde, de geheel sociaal georiënteerde jurist langs een kant, en de begrippe, dikwijls milde rechter, de ruimdenkende verdraagzame mens, gewaardeerd door de andersdenkenden van alle filosofische of godsdienstige opvattingen, door het patronaat, door de kooplieden, door de franstaligen, ja ook door degenen die hij moest uitzuiveren?

Welneen, maar een man die steeds klaar was om te strijden voor de gedachte die hij goed en rechtvaardig achtte, en die onverbiddelek optrad waar hij machtsmisbruik bespeurde, en die achting kon afwiden voor de gedachte die hij verdedigde, omdat hij gematigd en menselijk was. Hij leefde heel natuurlijk volgens het schone woord van August Vermeylen: «Wij moeten fanatiek gematigd zijn.»

Onverbiddelek was hij vooral voor de Farizeeërs, de schijnheiligen, die grootse gedachten hanteren en edele principes die... toevallig... ook voor hen profijtelijk zijn.

Deze referendaris der kooplieden werd door hen zeer gewaardeerd, zo voor zijn realistische kijk op de zaken als voor zijn juist oordeel over wat mag en niet mag in handelszaken.

Maar ook in het recht mocht voor hem geen schijnheiligheid schuilen. En met een vastberadenheid die bijbelse echo's verwekt kon hij de rechtszoekende kooplieden uit de tempel verjagen, waar zij de tempel van het Gerecht wilden misbruiken.

Zo ook met al wie zijn belangen wilde verschuilen onder de grote principes van recht en moraal.

Lange jaren heeft hij besteed aan de verwachte hervorming van het arbeidsgerecht.

Ik had het voorrecht samen met hem te mogen werken aan deze grote hervorming.

En ik wil er maar enkele woorden over zeggen: het is een ontzaglijk werk geweest, een werk van jaren, maar voor hem zat de echte betekenis ervan vooral in de geest die daar zou ontstaan, dank zij het paritair contact van de juristen, de werkgevers en de werknemers, in een veel bredere bevoegdheidsfeer.

Hij wilde dank zij dit contact een arbeidsrecht opbouwen, dat de eenheid van dit recht, zijn gaafheid zou bevorderen, zijn gaafheid die alleen kan berusten op de erkenning van de groepen, langs dewelke de individuele arbeider zijn stem kan laten horen door de grootmachten — private en openbare — die over zijn bestaan beschikken.

Voor hem kon de gaafheid van het sociaal recht enkel worden bereikt door het vrij te maken van het traditionele burgerlijk recht, waar de individuele wil van de arbeider wordt gelijkgesteld met die van een machtige produktieleider.

Twee zodanig monsterachtig ongelijke wilsuitingen voor gelijk houden, en in serene juridische onschuld zijn handen wassen, was voor hem het type van de schijnheiligheid. Verder dan de gerechtelijke hervorming, zag hij het sociaal recht dat gaaf en realistisch groeien zou uit een voortdurend dialoog tussen juristen en sociale partners.

Hebt U het gemerkt? Welk blij vertrouwen in de mens, in het uiteindelijk begrip onder mensen dit veronderstelt?

Zo was, dames en heren, zijn zinderend, zijn boordevol leven.

Zo was de blijde man, de man zonder illusies, de onverbiddeleke, de goede man die ons verlaten heeft, verliefd op de volheid en de felheid des levens.

Gij die hem hebt verzorgd, en geholpen in zijn laatste felle strijd tegen de ziekte, in zoveel angst en pijn, zijn vrouw Elvire en zijn zoon Marc, ik ken Uw lange lijdensweg, wellicht hebt gij een ogenblik getwijfeld aan Uzelf, wanneer de beproeving al te zwaar was.

Maar samen met zovele vrienden en ontelbare anderen, aan wie hij zo dikwijls vertrouwen heeft gegeven in het leven, en die nog niet kunnen beseffen wat zij aan hem hebben verloren, laten wij het hem beloven: dat wij zijn geloof in het leven en in de mens trouw zullen blijven.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"

BOEKBESPREKING

Raymond Screvens, Raadsheer in het Hof van Beroep en Professor aan de Vrije Universiteit te Brussel, *Les Infractions dans les Codes Pénaux des Etats Socialistes*, Brussel, Institut de Sociologie Solvay, 1966.

Deze systematische en objectieve studie van het bijzonder strafrecht der socialistische republieken, uitgegeven door het «Centre National pour l'Etude des Etats de l'Est» in medewerking met het «Centre d'étude des Pays de l'Est» (Institut de Sociologie) te Brussel, vult een grote leemte aan.

Inderdaad bestonden er reeds belangrijke publicaties over het algemeen strafrecht van de socialistische staten, maar betreffende de misdrijven — het bijzonder strafrecht — ontbrak het aan een overzichtelijk werk.

Dit nieuw boek van Professor Screvens, specialist van het vergelijkend strafrecht, biedt ons voortaan de mogelijkheid nader kennis te maken met de misdrijven voorzien in het strafwetboek van de Russische Sovjetrepubliek, dat meestal als model diende voor de strafwetboeken van de andere Sovjetrepublieken en van de Democratische Republieken van Duitsland, Bulgarije, Hongarije, Polen, Roemenië, Tsjechoslovakije en Joegoslavië.

Na de nadruk gelegd te hebben op de essentiële kenmerken van de strafbaarstelling, gaat Professor Screvens over tot de systematische ontleding van de misdrijven die beteugeld worden in ieder van bovengemelde landen, hierbij vooral de nadruk vestigend op de normen waarmede de westerse penalisten minder vertrouwd zijn. Een herhaling van de grondbeginselen van het algemeen strafrecht gaat telkens de ontleding der misdrijven vooraf. Aldus krijgt de lezer een getrouw beeld van de socialistische criminele politiek gekenmerkt door haar realisme en haar objectivistische tendenzen.

Op levendige en nauwkeurige wijze toont schrijver de verschillen aan, die bestaan tussen ons oud west-europees individualistisch strafrecht en het zeer recente socialistisch strafrecht, namelijk in verband met de beteugeling van vruchtafdriving, overspel, zekere antisociale gedragingen en inbreuken op voorschriften van sociaal, economisch en fiscaal recht. Opvallend is ook het belang dat in het socialistisch strafrecht gehecht wordt aan de bestraffing van de onopzettelijke misdrijven en aan zekere nieuwe vormen van strafbare deelneming. Alles wijst erop dat het bijzonder strafrecht in de landen «achter het ijzeren gordijn» volledig in het teken staat van het politieke en sociale leven en aangepast is aan de evolutie ervan.

Het boek van Professor Screvens bevat een omvangrijke bibliografie en een verzorgde alfabetische trefwoordenlijst, die de raadpleging ervan vergemakkelijkt.

Deze praktische en verrijkende vergelijkende studie verdient de belangstelling van alle strafrechtbeoefenaars.

J. R. Vervloet.

BALIELEVEN

Vaamse Conferentie der Balie van Antwerpen

Voetbalwedstrijd Balies Parijs - Antwerpen

Op zaterdag 2 april had de traditioneel geworden voetbalcompetitie plaats tussen de Balies van Parijs en Antwerpen. Het was ditmaal de beurt van Parijs

om de Antwerpse bezoekers te ontvangen. Bijzonder groot was het aantal supporters die de Antwerpse ploeg naar Parijs vergezelden en wel een 30-tal confraters hadden eraan gehouden hun stadgenoten aan te moedigen.

De ontmoeting had plaats op het stadion te Colombes, waar ook verschillende leden der Balie van Parijs de wedstrijd kwamen bijwonen.

De match werd begunstigd door een uitgelezen weder en het was een heerlijk zicht, op het jonggroene grasplein, de beide elftallen — Antwerpen in witte blouze en Parijs in rode trui — hun uiterste krachten te zien inspanssen om een gunstig resultaat te behalen. Het was een spannende kamp, op strenge doch rechtvaardige wijze gearbitreerd door een officiële scheidsrechter van de Franse Nationale Voetbalbond, en de strijd vertoonde vele momenten van uiterst fijn spel en van geslaagde tactiek.

De vorige jaren was het het Antwerps elftal steeds gelukt de ploeg van Parijs te verslaan. Dit jaar helaas heeft de Antwerpse ploeg het onderspit moeten delven en werd zij verslagen met 2-0. Dit succes van de Parijse Balie was dubbel en dik verdiend. Parijs was er in geslaagd zijn elftal in belangrijke mate te verjongen en naast enkele traditionele figuren, gekend uit de vorige jaren, waren er meerdere jongeren ingezet die blijk gaven van een dynamisme en een enthousiasme die haast onweerstaanbaar waren. De Antwerpse ploeg kwam op het veld met dezelfde confraters die ons de vorige jaren steeds zo onfeilbaar naar de overwinning hadden geleid, doch waarvan sommigen reeds grijze haren beginnen te krijgen en waarvan enkelen een voor de sport uiterst gevaarlijk embonpoint vertonen. Het was voor de Belgen wel een zeer zware handicap en het leek wel onvermijdelijk dat de Franse ploeg de overwinning in de wacht zou slepen.

Ter ere van Antwerpen dient het echter onderstreept dat zijn beproefde spelers, ondanks de druk der jaren, zich verdedigd hebben met een hardnekkigheid en een moed die werkelijk bewonderenswaardig waren. Er dient inderdaad op gewezen dat ze tactisch superieur waren aan hun tegenstanders, waarvan hoofdzakelijk de onstuimige jeugd de zege vermocht te behalen.

Het was in elk geval een boeiende en spannende ontmoeting en allen die te Colombes aanwezig waren hebben een heerlijke namiddag meegemaakt.

De ontvangst die door de Parijse Confraters werd georganiseerd was gekenmerkt door een bijzondere hartelijkheid. Alle materiële aangelegenheden waren tot in de puntjes verzorgd. Een prachtige autobus was ter beschikking gesteld van de bezoekers, en 's avonds was een banket georganiseerd in het Paviljoen Dauphiné dat voorgezeten werd door Mr. Taittinger, voorzitter van de Conseil Municipal te Parijs, — die gedurende vele jaren een gewaardeerd speler was der Parijse ploeg. Er heerste een zeer hartelijke atmosfeer. De spijzen en dranken waren voortreffelijk en de broederlijke sympathie uitte zich in een reeks tafelredevoeringen.

Het was in een uiterst opgewekte stemming dat de Antwerpse spelers en supporters per autobus het Paviljoen Dauphiné verlieten om zich naar het midden der stad te begeven en, niettegenstaande het late uur, hoorde men Mr. Izbecque, — die steeds de spil is van deze ontmoetingen en die zo voortreffelijk voor de organisatie zorgt —, geamuseerd zeggen: «Leur soirée n'est pas finie...».

Confraternitas Santi Yvonis

Op vrijdag 22 april wordt voor de Confraternitas Sancti Yvonis een Requiemmis opgedragen in de Kapel van het H. Sacrament der St-Jacobskerk tot zielelafenis van notaris Edgard Oyen, die in de maand februari overleed.

De Broederschap heeft haar leden verzocht deze H. Mis bij te wonen die zal plaats hebben om 8 uur 's avonds.

TIJDSCHRIFTEN

Tijdschrift voor Privaatrecht, jg. 1966 - nr. 1:

Renard C., Moderne Tendenzen van het huwelijksstatuut. — Top F., Eigendomsovergang bij cessie naar Nederlands en Belgisch recht.

Omnilegie, jg. 1966 - nr. 2:

Wetgeving.

Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht, jg. 1966 - nr. 1:

Duyverman J. P., Thorbecke en Gent. — Dehousse F., De voorrang van het gemeenschapsrecht boven het recht der lid-staten (slot). — Van Impe H., De Noorse staatsinrichting. — Moreels J. M., Kanttekeningen bij de benoeming van de commissaris van de koning voor de ontwikkelingssamenwerking. — Geuens R., Het gebruik van de talen bij het leger. — Nayens L., Een verschilpunt in de burgerlijke en administratieve rechtspraak omtrent het ongeval op de reisweg inzake vergoeding van arbeidsongevallen en militaire vergoedingspensioenen.

Tijdschrift voor Gemeenterecht, jg. 1966 - nr. 3:

Stedebouw. — Aanbesteding. — Aanplakking. — Bevolking. — Gemeentepersoneel.

De Gemeente, jg. 1966 - nr. 3:

Etienne G., De rechten van verdediging van de leden van het gemeentepersoneel in tuchtzaken. — Janssens E., Het gebruik van vuurwapens voor het behoud van de openbare orde. — Van den Broeck G., Burgemeester Van Dorpe te Sint-Niklaas. — Van Nie-roop M., De goede woorden goed gebruiken.

Jura Falconis, jg. 1966 - nr. 3 en 4:

Cool A., De invloed van de welvaartsstaat op de structuur en de methoden van de vakbeweging. — Van Bemmelen J. M., De bescherming van de « Privacy ».

Bulletin van de E.E.G., jg. 1966 - nr. 3:

De bijzondere zitting van de Raad (januari 1966).

Nederlands Juristenblad, jg. 1966 - nr. 14:

Erades L., Het inéengrijpen van bovenstaats en nationaal recht. — Schenk W., De aanbidding van echtscheidingsrekenen aan een Nederlandse consul. — Funke A. P., Ieder Nederlands huwelijk kan door onderlinge toestemming zonder grote leugen ontbonden worden. — Driessen F. H. J., Nieuwe regeling Kantonrechtprocedure. — Rood M. G., Kanttekeningen bij de Maastrichtse stakingskwesitie.

Weekblad voor Privaatrecht, Natoris-amt en Registratie, jg. 1966 - nr. 4899:

Van de Wijnperse A., De voltooiing van een systeem. — Van Duyn Y. D. C., Aantekeningen op de Successiewet 1956 (Legaat onder last tot uitkering aan instellingen ter keuze van de legataris).

Advokatenblad, jrg. 1966 - nr. 3:

Mout P., Camus et les juges intègres. — Verpaalen O.A.C., Lezend op St-Lazare. — Van Werkum H.D., Overzicht nieuwe belastingswetgeving III.

Sociaal Economische Wetgeving, jrg. 1966 - nr. 1:

Roemer K., Die Untätigkeitsklage im Recht der Europäischen Gemeinschaften. — Adriaens H., Wetgevingskroniek België.

Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, jrg. 1966 - nr. 3:

Blok N., Nieuwe en nieuwste wetgeving betreffende economische mededinging in Engeland. — Roeloffs L., Gedeeltelijke verrekening van vennootschapsbelasting met inkomstenbelasting bij de aandeelhouder. — Slagter W.J., Civiel-rechtelijk rechtspraakoverzicht - Contractuele koopoptie van eigen aandelen, legaat van aandelen en statutaire aanbiedingsplicht. — Van Soest C., Fiscaal rechtspraakoverzicht - het verlenen van inzage van boeken en andere bescheiden. Notulen van vergaderingen van commissarissen.

Arbitrale Rechtspraak, jg. 1966 - nr. 541:

Nolen W., Arbitrage-drame (naar aanleiding van H. R. 21 jan. 1966 R.v.d.W. no. 4 blz. 61).

Journal des Tribunaux, jrg. 1966 - nr. 4526:

J. Y. Dautricourt. — Le rôle de la défense dans l'application de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation.

Nr. 4527:

Reumont E., De la Confidence.

Nr. 4528:

Lebeau H., S.O.S. Barreau.

Revue de l'Administration et du Droit Administratif de la Belgique, jrg. 1966 - nr. 3:

V. De Tollenaere., Remembrement. — Vranckx A., Traitements et Pensions. — Personnel des communes et des provinces.

Revue Générale des Assurances et des Responsabilités, jrg. 1966 - nr. 2:

Rechtspraak.

Répertoire Fiscal, jg. 1966 - nr. 1-2:

Claeys Bouuaert I., Les pertes subies ou prises en charge par un associé ou actionnaire.

Mouvement Communal, jg. 1966 - nr. 3:

Hoeffler J., La responsabilité des pouvoirs publics et notamment des communes en matière d'aménagement du territoire. — Phaff H. E., Aux Pays-Bas, la collaboration entre les communes. — Leboutte J. M., A Bruxelles. L'inauguration d'une nouvelle crèche communale.

Cahiers de Droit Européen, jg. 1966 - nr. 2:

Maoländer K. P., L'exemption par catégories des ententes économiques dans la C.E.E. — Van Damme J., Les articles 85 en 86 du traité de la C.E.E. — Reuter E., L'engagement général de coopération des Etats membres avec la Haute Autorité.

Recueil Dalloz Sirey (Parijs), jrg. 1966 - nr. 11:

Amiaud A., La sincérité des bilans et les dispositions fiscales sur l'amortissement des immobilisations.

Nr. 12:

Lyon-Caen G., Faut-il refaire un code du travail?

Nr. 13:

Goldschmith J. Cl., A propos du projet de loi sur les sociétés civiles professionnelles.